Maros megye legolvasottabb napilapja!

NÉPÚJSÁG

2022. május 12., csütörtök
LXXIV. évfolyam
106. (21081.) sz.
Ára: 3 lej
(előfizetőknek 1,57 lej)

KÖZÉLETI NAPILAP

Megnyitásra kész Marosvásárhely műemlék épülete

Pompás palota lett az Aranykakas

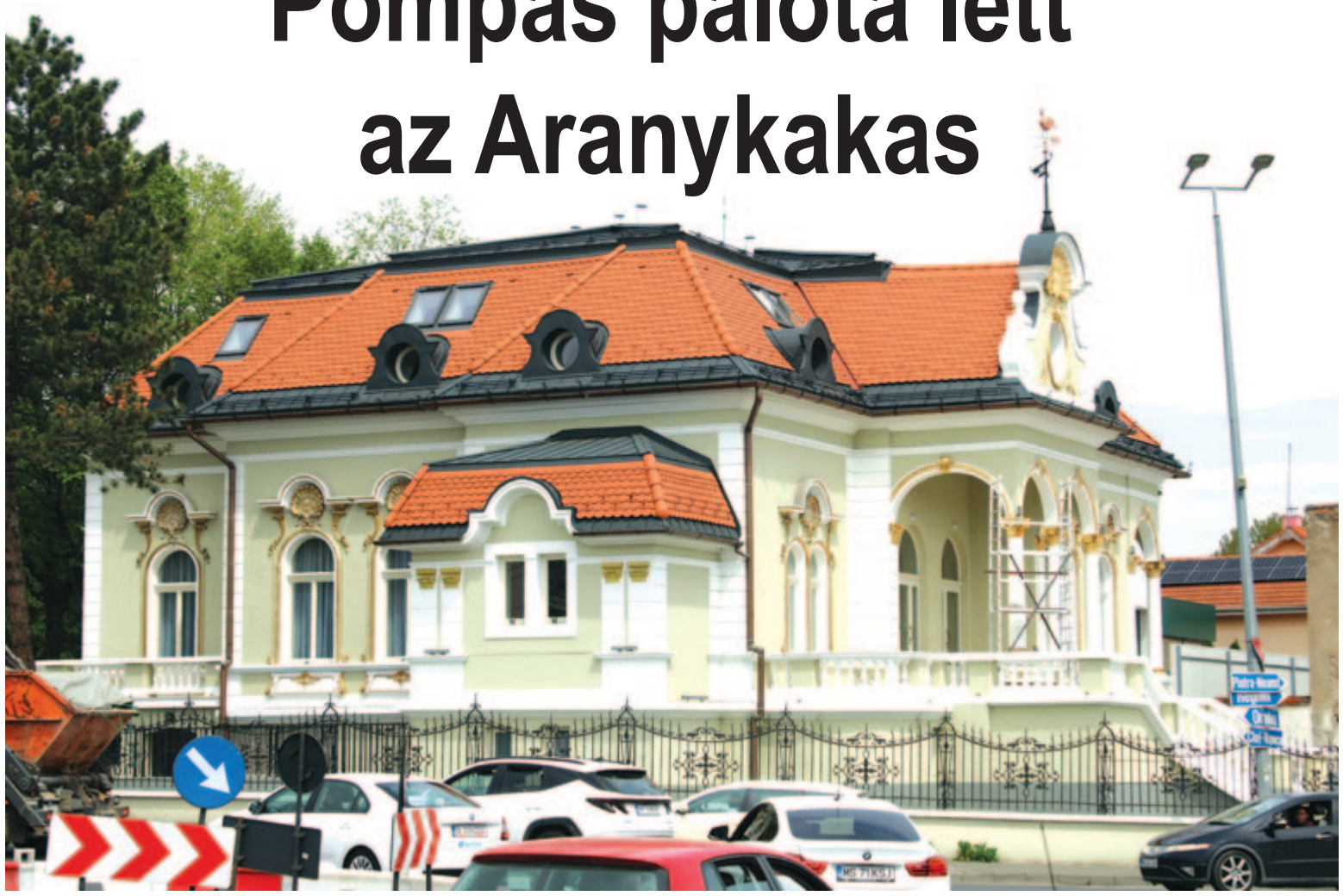

Fotó: Nagy Tibor

A marosvásárhelyi Sörház és a Kossuth utca sarkán gyönyörűen felújítva áll az Aranykakas, amely hosszú éveken át romos állapotban csúfította a városképet. Aki mostanában arra járt, láthatta, hogy az épület olyan lett, mint egy ékszerdoboz, díszítőelemei aranylón pompáznak, az oromzatra felkerült az aranykakas, a palota megnyitásra készen. Az épületet Pop Cosmin **marosvásárhelyi vállalkozó, a Romur Rt. tulajdonosa újíttatta fel, aki a munkálatok menetéről már 2020 nyarán is nyilatkozott lapunknak.**

Mezey Sarolta

(Folytatás a 4. oldalon)

Ne feledje idejében megújítani előfizetését! Ha előfizet, biztosan kézhez kapja, FÉLÁRON!

Iskolatörténet három könyvben

A Bolyai Farkas Elméleti Líceum névadásának 65. évfordulójára szervezett május 4-i emlékünnepségen két új könyvet mutattak be a Kultúrpalota zsúfolásig megtelt kistermében. Az Emlékkönyv. 65 év a Bolyaiban főszerkesztője Hajdú Zoltán igazgató, a Tablók könyve című kötetet Mátéfi István, Horváth Gabriella, Székely Emese, Benedek Zsolt és Hajdú Zoltán szerkesztette.

5.

Tavaszi kullancsveszély

A felmelegedéssel egyidejűleg nő a kullancs okozta fertőzésveszély, mivel ember és állat egyre több időt tölt a szabadban. Maros megyében is előfordultak babéziózisos esetek, a szakemberek a megelőzés fontosságára intik a házi kedvencek tulajdonosait.

8.

OPTICA OPTOFARM
A látás szakértője

Szolgáltatásaink:
- kontaktlencse-felírás és rendelés
- ingyenes szemüvegfelírás komputeres szemvizsgálattal
- mindenik szaküzletünk orvosi szakrendelővel van felszerelve, ahol teljes szemvizsgálatot végzünk, a pácienseinket küldőpapír nélkül fogadjuk
- a gyerekvizsgálatokat speciális fotorefraktométerrel végezzük (kellemetlen pupillatágítás nélkül, távolsági fotózással)
- kötelező éves szemvizsgálatok cégek részére
- korszerű számítógép-vezérlésű japán NIDEK gépekkel bármilyen kerettípusba bedolgozunk plasztik- és üveglencsét egyaránt (gyors, olcsó és precíz munkával)
- szemüvegjavításokat végzünk (keretek forrasztása)
- új amerikai készülék látásjavításra, kancsalságra
- terápiák betegség és sérülés utáni rehabilitációra, memória-, reflexek, mozgás- és tanulászavarok javítására

Marosvásárhely:
- Posta utca 3. sz. Tel: 0265/212-304, 0365/410-555
- 1918. Dec. 1. sugárút 49. sz. Tel: 0265/263-351, 0365/410-557
- Rózsák tere 53. sz. Tel: 0265/250-120, 0365/410-559
- Dózsa György utca 64-68. sz. (a Kaufland udvara). Tel: 0265/265-205
- Köztársaság tér 5. sz. Tel: 0365/430-939

Szászrégen:
- Iskola utca 11. sz. Tel: 0265/512-042, 0365/410-558

Szováta:
- Fő út 196. sz. Tel: 0265/577-282, 0742-100-323

Aktuális

Lassan érkező változások

Antalfi Imola

Elnöki vagy parlamenti köztársaság legyen-e Románia, meg kell védeni a beruházásokat, a munkahelyeket, átgondolt gazdasági és szociális intézkedéseket kell hozni, nem hagyni annyiban a marosvásárhelyi katolikus iskola ügyét. Ezek voltak azok a főbb témák, amelyekről az RMDSZ elnöke beszélt az Agerpres hírügynökségnek adott interjúban. A sajtóban röviden közölt nyilatkozataival egyetérthetünk, hiszen valóban tisztáznia kell Romániának, hogy elnöki vagy parlamenti köztársaság-e. Utóbbi esetében egyértelmű, hogy nagyobb lenne a parlamenti választások tétje. Mert nem mindegy, hogy kik kerülnének be a döntéshozatalba, illetve kit választanának államfővé. Sok millió polgár szavazata helyett pár száz honatya döntene az aktív államfő kiválasztásáról, hiszen, amint Kelemen Hunor mondta, az államelnöki hatáskörökön nem módosítanának. Ehhez persze alkotmánymódosításra lenne szükség, ami igen kényes ügy. No meg lehetőség nyílna ezzel egyidejűleg egyéb módosításokat is javasolni. Persze, az alkotmánymódosításhoz, ha már túljutott a parlamenten a tervezet, népszavazás is szükséges. Ami ismét nagy „falat”. Még ha sikeres is, vagy jogszabály lesz belőle, vagy sem (például a Băsescu elnök idején szervezett referendum a mai napig sem lépett érvénybe). Ez itt nem a Brexit országa, kérem.

A katolikus iskolának (az RMDSZ elnökét Netflix-sorozatra emlékeztető) ügyét valahogy már tényleg meg kellene oldani. Nem csupán pár száz diák és szülő érintett, hanem a teljes romániai magyar

(Folytatás a 3. oldalon)

KETYEG AZ ÓRA!
Önállóan csak május 15-ig töltheted ki a népszámlálási kérdőívet.
Ne maradj le róla!
nepszamlalas.ro

MÁJUS

12., csütörtök

A Nap kel
5 óra 53 perckor,
lenyugszik
20 óra 45 perckor.
Az év 132. napja,
hátravan 233 nap.

Isten éltesse!

Ma **PONGRÁC**, holnap **SZERVÁC, IMOLA** napja.

SZERVÁC: a második fagyosszent, a latin Servatius német rövidüléséből jött létre, jelentése: megszabadított.

IDŐJÁRÁS

Változó idő

Hőmérséklet:
max. 25 °C
min. 8 °C

VALUTAÁRFOLYAM
BNR – 2022. május 11.

1 EUR	4,9479
1 USD	4,6866
100 HUF	1,3005
1 g ARANY	278,9182

ELŐFIZETÉS A SZERKESZTŐSÉGBEN IS!
Elfogadunk előfizetést lapunkra a következő hónapra a Népújság szerkesztőségében: Marosvásárhely, Dózsa György utca 9. szám, 2. emelet, 72-es iroda, naponta 9-14 óra között, szombat – vasárnap zárva.
Tel. 0265/268-854

Megyei hírek

Elismerések a Maros Megyei Klinikai Kórház orvosainak

A Maros Megyei Klinikai Kórház orvosi közössége a Romániai Orvosi Kollégium elismerő oklevelében részesült a koronavírus-járvány idején tanúsított helytállásáért, elhivatottságáért. A Romániai Orvosi Kollégium elnöke, dr. Daniel Coriu professzor által aláírt oklevelet a Román orvos Romániáért ünnepség keretében adták át. Nemrég, április 7-én a Maros Megyei Klinikai Kórház két orvosa, dr. Gîrbovan Elena Cristina és dr. Brânduşa Ţilea megkapta a Románia elnöke, Klaus Iohannis államelnök által adományozott magas kitüntetést, az Egészségügyi Érdemrend lovagi fokozatát. Május 6-án, az RMDSZ Szövetségi Képviselők Tanácsának kolozsvári ülésén az Ezüstfenyő díjat adományozták dr. Ianoşi Edith Simonának, a Maros Megyei Klinikai Kórház orvosigazgatójának. Egy másik megtisztelő kitüntetés a Maros Megyei Prefektúra által december elsején adományozott Marosfelfalui Fibula díj, amelyben dr. Anca Meda Georgescu és dr. Mircea Stoian orvosok részesültek.

Találkozó Marosvásárhely elöljáróival

Május 19-én, csütörtökön 16 órától az RMDSZ Maros megyei szervezetének székházában, a Dózsa György utca 9. szám alatt, az I. emeleten a Maros megyei Magyar Nyugdíjasok Klubjának tagjai találkozhatnak Portik Vilmos alpolgármesterrel, valamint Kovács Mihály Leventével, az RMDSZ marosvásárhelyi elnökével, akikkel a város gondjairól lehet beszélgetni, javaslatokat tenni.

Szászcsávási hétvége a megyeszékhelyen

Májusban Marosvásárhelyen két napot szentelnek a szászcsávási kultúrának, az Isteni kéz című dokumentumfilm vetítése köré szervezett, átfogó programsorozatra várják az érdeklődőket. Filmvetítés, tánc- és népdaltanulás, koncert, valamint táncház is lesz. Május 13-án, pénteken, 19 órától a Maros Művészegyüttes termében vetítik az Isteni kéz című filmet, amit beszélgetés követ László Barna rendezővel. Szombaton 10-17 óra között az Erdélyi Hagyományok Háza Sáros utcai székhelyén népdaléneklő mesterkurzust tart Nyitrai Marianna népdalénekes, néprajzkutató. Ugyanott 10-18 óra között táncoktatást tart Tőkés Csaba Zsolt és párja, Edit. Este 8 órától a Sörház utcai Jazz Clubban Nyitrai Marianna és az Üsztürü koncertezik, amit 21 órától táncház követ.

Beszélgetés az életbátorságról

A Női Akadémia szervezésében az életbátorságról beszélget Tófalvi Zselyke író és dr. Kádár Annamária pszichológus május 19-én 19 órakor a marosvásárhelyi várban, a várgaléria alatt, a házasságkötő teremmel szemben. A szervezők várják az érdeklődőket. A belépés ingyenes.

Szép Palkó a gyermeknapon

Június 1-jén, a gyereknapon a marosvásárhelyi várban 19 órától a Szép Palkó mesés-táncos előadást mutatja be a Maros Művészegyüttes. Rossz idő esetén az előadás az együttes kövesdombi székházában lesz. A belépés díjtalan.

Kirándulás Székelyvarságra

Május 21-én a Maros megyei Magyar Nyugdíjasok Klubja kirándulást szervez Székelyvarságra. Érdeklődni, feliratkozni a 0744-928-299-es telefonszámon lehet naponta 10-13 óra között.

Hírszerkesztő: Menyhárt Borbála

Kevesebb a járgány, emelkedett az ár

Ismét megjelentek Marosvásárhely utcáin az elektromos hajtányok

Fotó: Nagy Tibor

Kedden reggel ismét megjelentek Marosvásárhely utcáin a bérelhető elektromos rollerek. Egyelőre a tavalyról ismert szolgáltató, a Lime helyezte ki városszerte zöld járgányait, de előfordulhat, hogy új szolgáltató is megjelenik a piacon. Jelenleg a tavalyhoz képest kevesebb elektromos hajtányt lehet igénybe venni, illetve a díjszabások is módosultak.

Menyhárt Borbála

Marosvásárhelyen tavaly jelentek meg a nagyvárosokban igen népszerű elektromos hajtányok, amelyek kapcsán ugyan sokan háborogtak a közösségi felületeken, balesetveszélyre hivatkozva, viszont tény, hogy sokan szeretik és veszik igénybe a kétkerekű járgányokat, hiszen gyorsabban, a forgalmi dugókat kikerülve érhetnek célba velük.

A múlt évben a Lime szolgáltató hozta el az elektromos rollereket Marosvásárhelyre, és késő őszig, ameddig az időjárás engedte, lehetett ezeket használni, majd a cég összeszedte őket. A hajtányok kedvelőinek azonban jó hír, hogy kedden reggel ismét megjelentek a város különböző részein a zöld elektromos járgányok.

A marosvásárhelyi tanács április végi ülésén a képviselők jóváhagyták az elektromos rollerek üzemeltetésére vonatkozó szabályozatot, illetve a használati feltételeket a város közterületein.

Így az elektromos hajtányok közutakon való közlekedése a 195/2002 sz. sürgősségi kormányrendeletnek az ezekre vonatkozó rendelkezései betartásával valósul meg. Eszerint csak kerékpárutakon, illetve ezek hiányában olyan útszakaszokon lehet közlekedni hajtánnyal, ahol a járművek legnagyobb megengedett sebessége 50 km/óra. Az elektromos rollereket használóknak az engedélyezett helyeken mások akadályozása nélkül és biztonságos sebességgel kell haladni. A szabályzat értelmében ezekkel csak az úttesten lehet közlekedni, és kizárólag 14 éven felüli személyek használhatják őket, 16 éves korig pedig kötelező a védősisak használata.

Rigmányi Eszter, a Marosvásárhelyi Polgármesteri Hivatal sajtószóvivője lapunknak elmondta, idén két újdonság van: egyrészt – egyelőre – kevesebb elektromos hajtányt helyeztek ki a város különböző pontjain, a tavalyi 350 helyett 250-et, ugyanakkor módosultak a bérlési díjszabások. Idén ingyenes a hajtány feloldása, az első 4 perces használatért 4 lejt, majd a továbbiakban percenként 75 banit kell fizetni. Akárcsak tavaly, a hajtányozóknak le kell tölteniük az applikációt, amelyen a térkép segítségével láthatják, hozzájuk legközelebb hol van éppen elérhető roller.

Erdélyi szociális szolgáltatók fóruma Marosvásárhelyen

Egyetlen magyar embert sem hagyhatunk magára, ezért van szükség az idősek, betegek, mélyszegénységben élő családok, gyerekek támogatására, felkarolására a legkisebb településen is. A fent említettek elérése és hasznosulása érdekében mindenkire szükség van, a legkisebb helyi egyesületektől, alapítványoktól, egyházközségektől egészen a nagy ellátórendszereket működtető szervezetekig.

Május 20-án, pénteken 10.30 órától kerül sor az erdélyi szociális szolgáltatók fórumára, melyre tisztelettel hívunk és várunk minden olyan erdélyi magyar szociális szolgáltatást nyújtó civil szervezetet, mely érdekelt egy életképes szolgáltatási hálózat kiépítésében és működtetésében, megteremtve ennek mind a szakmai, mind a jogi alapú fenntarthatóságát, hangsúlyt fektetve a támogatási rendszerek kiépítésének módozataira és a szervezetek hatékony képviseletére.

E közös gondolkodásra nyújt jó alkalmat az erdélyi szociális szolgáltatók fóruma, melyre részvételi szándékukat, kérjük, jelezzék legkésőbb május 17-ig a kabinet.csepandrea@rmdsz.ro e-mail-címen. Az eseményen részt vesz Makkai Péter államtitkár is, helyszíne a marosvásárhelyi Gecse Dániel Református Orvosi és Egészségügyi Szakkollégium.

Csép Éva Andrea parlamenti képviselő, a képviselőház munka- és szociális ügyekért felelős szakbizottságának alelnöke

NÉPÚJSÁG
ÖNÁLLÓ MAROS MEGYEI NAPILAP
Kiadja az IMPRESS KFT.
FŐSZERKESZTŐ: Karácsonyi Zsigmond
LAPSZERKESZTŐK: Antalfi Imola, Benedek István

MUNKATÁRSAK: Antalfi Imola, Bodolai Gyöngyi, Farczádi Attila, Menyhárt Borbála, Mezey Sarolta, Mózes Edith, Kaáli Nagy Botond, Nagy Miklós Kund, Nagy Székely Ildikó, Nagy Tibor (fotó), Szer Pálosy Piroska, Vajda György. **KORREKTÚRA:** Horváth Éva, Kiss Éva.
TÖRDELÉS: Makkai Katalin, Makkai Melánia, Vajda Gyöngyi.
FŐKÖNYVELŐ: Nagy Melinda. **REKLÁM-LAPTERJESZTÉS:** Madaras Éva Adrienn. **APRÓHIRDETÉS:** Petres Emília.
Tel.: munkanapokon 9–14 óra között 0265-268-854, délután: 0728-082-259, **e-mail:** reklam@e-nepujsag.ro.
SZERKESZTŐSÉG: 540015 Marosvásárhely, Dózsa György út 9. szám, II. emelet. **Internet:** www.e-nepujsag.ro **E-mail:** nepujsag@e-nepujsag.ro
Telefon: titkárság: 0265-266-780 és tel/fax: 0265-266-270. **Nyomda:** Palatino.
A szerkesztőség véleménye nem feltétlenül azonos a szerzők véleményével.
Előfizetés a postahivatalokban, postásoknál és a szerkesztőségben: 0728-082-259.
Hirdetési irodánk nyitvatartási rendje: hétfő, kedd, szerda, csütörtök: 9–15 óra, péntek: 9–14 óra, szombat, vasárnap: zárva.

6423578000069
ISSN 1220–3475 (print);
ISSN 1584–3238 (online)

Udvardy György veszprémi érsek lesz az idei csíksomlyói búcsú szónoka

Udvardy György veszprémi érsek lesz az idei csíksomlyói búcsú szónoka – közölte szerdán a Romkat.ro portál a csíksomlyói kegyhely ferences őreinek a közleményét idézve.

Az idei búcsús nagymisét pünkösd szombatján, június 4-én, a Kis- és a Nagy-Somlyó hegy közötti nyeregben tartják meg, helyi idő szerint 12:30 órakor (közép-európai idő szerinti 11:30-kor). A szervezők azt közölték, hogy hagyományos keretek között tarthatják meg az idei fogadalmi búcsút, amely során immár nem kell járványügyi korlátozásoknak eleget tenni.

Ennek megfelelően várják Csíksomlyóra a zarándokokat.

Az idei búcsú mottójának a ferences rend jelmondatát, a Pax et bonum! (Béke és jóság!) mondatot választották.

„Rendalapítónk lelkületével és pártfogása alatt zarándokoljunk együtt a csíksomlyói segítő Szűzanyához, hogy égi édesanyánkkal együtt, és közbenjárására kérjük a fölséges és dicsőséges Istent: Tarts meg minket őseink szent hitében és erényeiben! Békét adj szívünknek, békét családunknak, békét nemzetünknek, békét a világnak!” – idézte a csíksomlyói ferenceseket a közlemény. *(MTI)*

Erdélyi szerzők az idei Ünnepi Könyvhéten Kolozsváron

A magyarországival egy időben, elsősorban erdélyi szerzőket a középpontba helyezve tartják az idei Ünnepi Könyvhetet Kolozsváron – jelentették be a szervezők szerdai sajtótájékoztatójukon.

Az RMDSZ, az Iskola Alapítvány, a Romániai Magyar Könyves Céh és az Erdélyi Magyar Írók Ligája (E-MIL) közös rendezvényét június 9. és 12. között tartják. Nagy Zoltán, az Iskola Alapítvány elnöke elmondta: 29 kiadó és könyvkereskedő rendezi be standját a kolozsvári Bánffy-palotában, a rendezvény fő színpadját pedig a palota belső udvarán állítják fel. Könyvbemutatókat, olvasótalálkozókat tartanak ugyanakkor a Bulgakov irodalmi kávéházban és a Vallásszabadság Házában is.

Hozzátette: a program összeállításánál arra törekedtek, hogy minden korosztály, minden réteg szerzőit elhozzák Kolozsvárra. A rendezvényt idén először Kolozsvár önkormányzata is támogatja.

Kinizsi Zoltán főszervező elmondta, hogy az esemény díszvendége a Kolozsváron született Bodor Ádám lesz, akivel június 11-én, szombaton este találkozhat a nagyszínpad közönsége. Olyan, szintén Erdélyből elszármazott szerzők is a közönség elé állnak, mint Tompa Andrea és Bartis Attila.

Karácsonyi Zsolt, az E-MIL elnöke elmondta: a nemrég Kossuth-díjjal kitüntetett Király Lászlóval a Kék farkasok című könyve újbóli kiadása kapcsán beszélgethet a közönség. Egyed Emese, Fekete Vince, Márton Evelin és László Noémi legújabb könyveit mutatja be.

H. Szabó Gyula, a Romániai Magyar Könyves Céh alelnöke kitért arra, hogy a könyvhéten több évfordulóra is reflektálni kívánnak. A 125 éve született Tamási Áronra és az 50 éve elhunyt Kemény Jánosra is többek között életük kolozsvári szakaszának helyszíneit bejáró sétával emlékeznek.

A Kolozsvári Ünnepi Könyvhét programját az elkövetkező napokban véglegesítik, és az unnepikonyvhet.ro internetes oldalon, valamint a közösségi portálokon teszik közzé. *(MTI)*

Ukrán katonákat képez ki a Bundeswehr az egyik legmodernebb német fegyver használatára

Megkezdődött egy csoport ukrán katona kiképzése a német védelmi ipar egyik legkorszerűbb terméke, a Panzerhaubitze 2000 (PzH 2000) önjáró löveg használatára a német hadsereg (Bundeswehr) tüzérségi kiképzőközpontjában – jelentették német hírportálok szerdán.

A beszámolók szerint az orosz támadás ellen védekező ukrán hadseregből több mint hatvan katona, szakértő és tolmács érkezett a Rajna-vidék-Pfalz tartománybeli Idar-Obersteinben működő tüzérségi iskolába, ahol egy negyven napig tartó tanfolyamon sajátítják el a PzH 2000 használatához szükséges ismereteket.

Az ukrán katonák az 1956 óta működő tüzérségi iskolában megtanulják vezetni a lánctalpas futóművel szerelt járművet, megtanulnak tüzelni a löveggel, és az üzemzavarok elhárítására is kiképzik őket.

A PzH 2000 a kategóriájában a legmodernebbnek számító nyugati gyártású eszköz. A Krauss-Maffei Wegmann (KMW) konzorcium gyártmánya a futóműve révén úton és terepen is igen mozgékony, ami a páncélzattal együtt erős védelmet biztosít a személyzetnek és a berendezéseknek, 155 milliméteres űrméretű tarackágyújával pedig akár 50 kilométeres távolságban elhelyezkedő célokra is képes csapást mérni.

A német szövetségi kormány a holland kormánnyal együttműködve 12 ilyen eszközt ad át az ukrán hadseregnek.

A koalíciós pártok hetekig tartó viták után, április végén határozták el, hogy nehézfegyverekkel is támogatják az orosz támadó erők ellen küzdő ukrán hadsereget. A tervek szerint a PzH 2000-es lövegek mellett 50 Gepard típusú légvédelmi páncélos járművet is küldenek Ukrajnába. Terveznek úgynevezett körcserét is, ennek lényege, hogy Németország hazai gyártású eszközöket – például páncélozott harcjárműveket – ad át partnereknek, amelyek átadnak Ukrajnának szovjet gyártmányú, az ukrán hadseregben ismert és azonnal használatba vehető eszközöket. Az utóbbi hetekben vázlatosan ismertetett elképzelések szerint Szlovéniával és Csehországgal együttműködve alkalmazhatják ezt a megoldást.

Berlin eddig védekezésre szolgáló, úgynevezett könnyűfegyverzettel, főleg vállról indítható rakétákkal támogatta Ukrajnát az orosz csapatok elleni védekezésben, és a nehézfegyverek szállításáról szóló döntéssel kiteljesíti a háború harmadik napján, február 26-án elindított fordulatot. Olaf Scholz kancellár azon a napon – egy parlamenti beszédben – jelentette be, hogy a kormány a válságövezetekbe irányuló fegyverexportot elutasító álláspontját megváltoztatva mégis küld fegyvereket az ukrán hadseregnek.

Azt is elhatározták, hogy létrehoznak egy százmilliárd eurós pénzügyi alapot Németország védelmi képességeinek fejlesztésére, és ezenfelül minden évben a hazai össztermék (GDP) két százalékát meghaladó összeget fordítanak védelemre.

Az ukrajnai fegyverszállítás beindítása és a nagy arányú – a NATO-tagoktól elvárt, GDP-arányosan két százalékos védelmi költségvetést meghaladó mértékű – haderőfejlesztés irányváltás a hidegháború vége óta követett német politikában. A kormány indoklása szerint mindkettő elkerülhetetlen, mert az Oroszország indította háború fordulópont az európai történelemben, és az új korszakban új politika szükséges az ország, a szabadság és a demokrácia megvédéséhez. *(MTI)*

Lelőtték Ciszjordániában az al-Dzsazíra hírtelevízió egyik ismert tudósítóját

Lelőtték Ciszjordániában az al-Dzsazíra pánarab hírtelevízió egyik ismert újságíróját szerdán, a palesztin egészségügyi minisztérium az izraeli hadsereget vádolja a gyilkossággal.

A tárca szerint Sirín Abu Aklát Dzseninben lőtték meg, a nőt azonnal kórházba szállították, ahol azonban nem tudták megmenteni az életét.

Az izraeli hadsereg bejelentette, hogy vizsgálatot indít az ügyben, és nem zárták ki, hogy Abu Aklát „palesztin fegyveresek találták el”.

Az 51 éves, kelet-jeruzsálemi Sirín Abu Akla az utóbbi két évtizedben az izraeli és ciszjordániai Al-Dzsazíra hálózat jól ismert riportereként dolgozott. A ynet értesülése szerint Ali Szamudi, egy másik palesztin újságíró is Abu Akla közelében tartózkodott, ő könnyebben sebesült meg. A pánarab hírtelevízió bejelentése szerint a menekülttáborból tudósító újságírók „sajtó” felirattal ellátott mellényt viseltek.

„Elítéljük a szörnyű bűncselekményt, amelynek célja, hogy megakadályozza a médiát üzeneteinek átadásában. Az izraeli kormányt és a megszálló erőket tartjuk felelősnek Sirin kolléga meggyilkolásáért. Követeljük, hogy a nemzetközi közösség ítélje el és számoltassa el az izraeli megszálló erőket Sirín Abu Akla sebesülése és megölése miatt” – jelentette ki közleményében az al-Dzsazíra.

Az izraeli hadsereg egységei éjszaka három hét után először léptek be körözött személyek letartóztatására a palesztin terrorszervezetek fellegvárának tekintett, Ciszjordánia északi részén található Dzseninbe.

A dzsenini menekülttáborban a palesztinok robbanószereket és gránátokat dobtak a katonák felé, tűzharc tört ki a hadsereg erői és a palesztin fegyveresek között, s ekkor érte a halálos sebesülés a palesztin újságírónőt.

Az al-Dzsazíra azzal vádolja Izraelt, hogy katonáinak fegyvere ölte meg, de a hadsereg szerint egyáltalán nem bizonyos, hogy izraeli oldalról érkezett a halálos lövés. Az izraeli illetékesek megígérték, hogy kivizsgálják az esetet.

Jair Lapid izraeli külügyminiszter a palesztinokkal közös patológiai vizsgálatot javasolt, és a haláleset kivizsgálására is közös vizsgálóbizottság felállítását ígérte. A koalícióból jelenleg időlegesen távol lévő arab Raám párt nemzetközi grémiumot kért az újságírónő halála körülményeinek feltárására. *(MTI)*

Ország – világ

Sírrongálás Szilágy megyében

Több sírt megrongáltak kedden és szerdán a Szilágy megyei Magyarkecel (Meseşenii de Jos) református temetőjében. A rendőrség sírgyalázás miatt kezdett bűnügyi kivizsgálásba. Maria Cristea a Szilágy megyei rendőrségtől, beszámolt róla, hogy a magyarkeceli református temetőben ismeretlen tettesek 33 sírkövet döntöttek le, ötöt összetörtek. *(Agerpres)*

Május 16-tól elérhető a negyedik dózis

A Pfizer BioNTech által előállított Covid elleni vakcina negyedik dózisának beadása május 16-tól kérhető az oltóközpontokban és a háziorvosi rendelőkben – tájékoztatott szerdán az egészségügyi minisztérium. Az Európai Gyógyszerügynökség (EMA) és az Európai Betegségmegelőzési és Járványvédelmi Központ (ECDC) ajánlásai értelmében felvehető a Comirnaty (a Pfizer BioNTech által előállított) vakcina negyedik adagja. Azok a 18 évesnél idősebb személyek kérhetik a negyedik dózist, akiket korábban három adag mRNS típusú vakcinával már beoltottak – mutat rá a tárca. A negyedik dózis felvételét a legutóbbi oltást követő negyedik hónaptól kezdődően lehet kérni, és a tárca főként a 60 éven felüli személyeknek javasolja az újabb immunizálást. *(Agerpres)*

Növekvő infláció

A földgáz, a burgonya és az étolaj drágult a legnagyobb mértékben az elmúlt egy évben – derül ki az Országos Statisztikai Intézet (INS) szerdán közzétett adataiból. Ezek szerint 2021 áprilisa és 2022 áprilisa között a földgáz 85,27, a burgonya 41,84, az étolaj 38,19 százalékkal drágult. Tavaly áprilishoz mérten az élelmiszerek közül a krumplin és az étolajon kívül a legnagyobb mértékben a kukoricaliszt (+28,12%) és a finomliszt (+26,70%) drágult. Márciushoz képest áprilisban átlagban 2,56 százalékkal nőtt az élelmiszerek ára. 5,6 százalékkal drágult az étolaj és 4,03 százalékkal a krumpli. 0,25, illetve 0,38 százalékkal csökkent viszont a hüvelyesek, a citrusfélék és más déligyümölcsök ára. A nem élelmiszer jellegű termékek közül a földgázon kívül az üzemanyag, a hőenergia és az elektromos áram drágult a legjelentősebben 2021 áprilisához viszonyítva, 35, 69, 22,98 és 18,82 százalékkal. Az előző hónaphoz mérten áprilisban a földgáz ára 26,47 százalékkal, a villamos energiáé 28,65 százalékkal, az üzemanyagé és hőenergiáé 1,65 százalékkal emelkedett. Az INS szerdán közzétett adatai szerint az éves infláció a márciusi 10,15 százalékról 13,76 százalékra nőtt áprilisban. A nem élelmiszertermékek 16,35 százalékkal, az élelmiszerek 13,54 százalékkal, a szolgáltatások pedig 7,11 százalékkal drágultak. *(Agerpres)*

Lassan érkező változások

(Folytatás az 1. oldalról)

közösség. Hiszen amit ma megtehetnek a katolikus iskolával, azt holnap a reformátussal is „elkövethetik”. Ezért volna szükség egyértelmű, kiskapumentes jogszabályokra, a törvény betűjét és szellemiségét szem előtt tartó igazságszolgáltatásra.

A befektetések, munkahelyek védelme is szépen hangzik, akárcsak a valóban rászorulókat, a mélyszegénységben élőket védő szociális intézkedések bevezetése. Azonban a nyilatkozatokon túl már tényleg szükség lenne olyan, hosszú távon kiszámíthatóságot eredményező, a korrupció lehetőségét csökkentő szabályzókra, amelyek mentén a vállalkozói szféra vonzónak találja a befektetési lehetőségeket, prosperál, munkahelyeket teremt. Hogy a becsülettel dolgozó polgár ne érezze azt, hogy az általa befizetett adót ellopják, értelmetlen dolgokra fordítják, hogy az ország eladósodása meredeken nő, hogy az országhatáron kívül tágasabb. Hogy a 15 év alatti leányanyák számát illetően (amúgy Maros megye vezet országos szinten) ne Románia álljon az első helyen Európában, hogy ne itt legyen a születéskor várható élettartam az egyik legalacsonyabb, a halálos kimenetelű közúti balesetek aránya a legmagasabb, és még lehetne sorolni…

Túl lassan érkeznek a változások. Nem győzzük már idővel…

Pompás palota lett az Aranykakas

(Folytatás az 1. oldalról)

A Bürgerék háza

Az épület építtetője Bürger Albert, Marosvásárhely leggazdagabb és legbefolyásosabb iparosa volt, aki a XIX. század utolsó éveiben lakásául olyan szecessziós jegyekkel gazdagított neobarokk palotát építtetett, amely a város reprezentatív díszévé vált. A ház 1948-ig a család tulajdonában volt, aztán az államosítás során állami tulajdonba került. Az épület méltatlan rendeltetést kapott, raktárként is használták, majd egy átépítés után 1972-ben elegáns vendéglővé alakították, és Aranykakas néven üzemelt. Sok marosvásárhelyinek fűződik valamilyen élménye ehhez az elegáns vendéglőhöz. De hiába volt a marosvásárhelyiek kedvelt helye, az 1990-es évek közepén bezárták. Innen kezdődött a hányatott sorsa, hiszen több mint két évtizeden át kihasználatlanul, elhanyagoltan, omladozva állt. Sorsáért sokan aggódtak, hiszen tulajdonosa, a bukaresti Romarta 2000 óta semmit sem tett a megmentése érdekében. A romos épület és környéke hajléktalanok tanyájává vált, rengeteg szemét lepte el.

A műemlék épületet 2015-ben a Romur Rt. – Cosmin Pop vállalkozó – vásárolta meg azzal a szándékkal, hogy restaurálja, és visszaadja az épület régi fényét.

Miután a romos Aranykakas a Romur tulajdonába került, elkezdődött a restaurálással kapcsolatos ügyintézés. Hosszas procedúra volt az engedélyek beszerzése, az építkezési engedély 2018 végén született meg. Eredetileg úgy tervezték, hogy 2021 nyarára befejezik, de a restaurálás komplexitása és a járványhelyzet miatt adódó nehézségek következtében a határidő kitolódott.

Az épület vonzereje

– Az Aranykakasnak nagy vonzereje van, engem gyerekkoromban is lenyűgözött, hiszen a Kossuth utcában nőttem fel, s mindig csodálattal néztem rá. Nagyon fájt, amikor láttam, hogy pusztulásra van ítélve. Ezért is vetettem magam bele a megmentésébe, ami óriási beruházást igényelt, s ami nem térül meg. Viszont büszkeséggel tölt el, hogy az utolsó órában sikerült megmentenem a város egyik reprezentatív épületét. Ez az épület nemcsak a tulajdonosát kereste meg, hanem az „orvosát” is. Négy tervezőcsoport váltotta egymást addig, míg az utolsó bevált, s kifogástalan munkát végzett. Gondolok itt Gogolák Zsoltra és csapatára – mondta el Pop Cosmin vállalkozó.

Május 22-étől fogadják a vendégeket

– A restaurálási munkálatok befejeződtek. Múlt héten volt a felújított épület hivatalos átadása. Jelen volt az építkezési felügyelőség, a műemlékvédelmi hatóság, a tűzoltóság, a katasztrófavédelmi felügyelőség, a polgármesteri hivatal képviselője, s mindent rendben találtak. Ma az Aranykakas olyan kulturális, történelmi örökség, amely a műemlékvédelmi normák szerint is restaurált műemlék épületnek minősül. Az üzemeltetés biztonságát illetően is megfelel a jelenleg hatályban lévő törvényes előírásoknak. Ami örömmel tölt el, hogy a marosvásárhelyiek nagy érdeklődéssel kísérik a műemlék épület sorsát, sokan érdeklődnek, egyre nagyobb a nyomás, hogy minél hamarabb újra megnyissuk, s belülről is láthassák. Elmondhatom, hogy az Aranykakas sokaknak meglepetés lesz, hiszen ilyen szép és látványos még új korában sem volt. Az építés óta eltelt több mint 120 év, s kötelességünk, hogy szebbet, jobbat alkossunk, mint az elődeink. Egy csodálatos palota lett, a szó szoros értelmében. A megnyitó a felújítási folyamatban részt vevő partnerek és a sajtó jelenlétében május 21-én lesz. Május 22-én a déli órákban az Aranykakast megnyitjuk a nagyközönség előtt is, és szeretettel várjuk az érdeklődőket – tájékoztatott megkeresésünkre Cosmin Pop vállalkozó.

Fotó: Nagy Tibor

Luxusszállóként és vendéglőként fog működni

Az Aranykakas boutique hotelként, azaz egyedi stílusú luxusszállodaként fog üzemelni a régi palotaépületben, ahol Bürger Albert családja élt, míg a közétkeztetési rész, a vendéglő és a terasz az új épületrészben, illetve a régi teraszon fog működni.

Miközben az Aranykakas felújítása örömmel tölti el a városlakókat, a vállalkozó elégedetlenségének adott hangot amiatt, hogy a helyi közigazgatás nem tesz lépéseket, hogy az Aranykakas környéke az épület színvonalához mérten rendezett legyen – az épületet havonta mosni kell majd, mert ujjnyi por rakódik rá –, hogy a körforgalom zsúfoltsága csökkenjen, s ezzel a zajszint is, ami csúcsforgalomban elviselhetetlen. A környéken nincsenek parkolóhelyek, sem a turbina melletti úton, sem a Maros-híd alatt nem alakítottak ki fizetett parkolóhelyeket. Az ingatlanhoz tartozó udvaron kizárólag a szálló vendégei parkolhatnak.

2026-ban elkezdődhet a fekete-tengeri földgázkitermelés

Első házként szavazta meg a szenátus a Nemzeti Liberális Párt, a Szociáldemokrata Párt és az RMDSZ koalíció által benyújtott új offshore-törvénytervezetet, amely Románia energetikai függetlenségét biztosítaná hosszú távon, és a földgázkitermelési beruházásokat ösztönözné. A törvénytervezet megteremti a szükséges feltételeket ahhoz, hogy nagyobb arányú legyen a fekete-tengeri földgázkitermelés, és elindulhasson a nyíltvízi gázlelőhelyeken is a kitermelés.

„A mai formában elfogadott jogszabály kulcsfontosságú lépés a gazdasági krízis enyhítésére, hiszen ezáltal felgyorsulnak a földgázkitermelési beruházások, lehetővé válik Románia számára, hogy a kitermelt gáztartalékkal a saját szükségletét fedezze, így biztosítani tudja energiafüggetlenségét, ugyanakkor hozzájárulhat a térség energiabiztonságához a gázexport nyomán” – nyilatkozta *Turos Lóránd* Szatmár megyei szenátor, az RMDSZ szenátusi frakcióvezetője.

A szenátusban elfogadott törvénytervezet a jelenleg érvényben lévő törvényt javítja, stabilitást és kiszámíthatóságot biztosít a beruházóknak. A jogszabály a kőolajkutatási, -hasznosítási tevékenységekre vonatkozó egyedi adózási rendszert módosítja. Ennek értelmében a földgázkitermelés nyomán a jövedelem 60 százaléka az államot, 40 százaléka a befektetőket illeti majd. Az onshore, szárazföldi beruházások is ugyanezen szabályok szerint működnének.

Antal Lóránt Hargita megyei szenátor, a szenátus energiáért, energetikai infrastruktúráért és altalajkincsekért felelős bizottságának elnöke rámutatott: „Tegnap délután az energiaügyi és pénzügyi bizottság többórás együttes ülésén megvitattuk és megszavaztuk az offshore-törvénytervezetet, amely a nyílt tengeri földgázkitermelés feltételeit, kereteit hivatott szabályozni. A törvény több újítást tartalmaz az eddigihez képest, szem előtt tartva az állam érdekeit és azt, hogy a jövő generációk biztonságát figyelembe véve kell az ország altalajkincseit értékesíteni. Nyolcvan- és 100 milliárd köbméterre becsült földgáztartalék van a Fekete-tengerben, ennek a törvénynek a megszavazásával megnyitottuk az utat a kitermelés előtt, ami azt jelenti, hogy az első gázmolekula 2026-ban kerülhet a felszínre.”

A jogszabálytervezetről a végső döntést a képviselőház hozza meg, majd az államelnöki kihirdetést követően lép hatályba. *(RMDSZ-tájékoztató)*

Jégkorog a világegyetem porladó szikláján

Csütörtöki kimenő
– Sebestyén Mihály rovata –

Nótás kedvű romániai jégkorongozók miatt mászkál a mennyezeten a román sportújságírás, szakszövetség. Mert magyarok is, amellett, hogy a válogatott piros-sárga-kék színeiben játszanak. És főleg székelyek, amit éppen az őket sújtó figyelem nem enged elkenni, ellazítani. És hát van egy nótájuk, amit kikiáltottak valakik – jól irányított propagandafogással, ráérezve pontosan a keleti magyarság nemzeti-népi-etnikai-mitikus sebezhetőségére – ezelőtt száz évvel Trianon fájdalmas döbbenetében himnusznak. Székely himnusznak. Nincsen benne a világ hivatalos állami himnuszkatalógusában (van ilyen?), nem fogják eljátszani a közeljövőben egyetlen olimpián vagy világbajnokságon sem, amikor feláll a dobogó legmagasabb szívdobogtató fokára egy csíkszentsimoni vagy gyergyócsomafavi, esetleg fotosmartonosi atléta. Hadd énekeljék el Laibachban, azaz Ljubljanában, Szlovéniában, mely egykor a Monarchia része volt, útlevél nélkül beutazható belső távolság. Na és?! Ettől még győzhettek volna. Mert ha nyertesen hagyják el a tornát, akkor talán az alacsonyplafonú sportvezetés túlteszi magát, megbocsát, elnéz valamerre, nem a Hargita felé, sokkal inkább Kanada bérceire szegezve tekintetét, oda, ahol a jéghoki ki lett találva és el lett terjesztve, egészen Csomafalváig, és tovább túl Harkivon és Moszkván.

Mondják, jégre termett a székely. És a hidegben énekelni kell, hogy ne fázzunk. (Ismeretlen eredetű aforizma a XXI. század elejéről.)

Úgy tűnik, az utóbbi harminchárom év alatt ciklikusan fel-felhorgad a honi többségi médiában és primitív politikai botránycsoportokban a magyarellenesség, ami a legolcsóbb. És talán egyeseknek kifizetődőbb. Pedig most volna más is, mint iskolamegfojtás, nótastop. Itt van például az oroszok háborúja Ukrajna ellen. A honi magyar közvélekedés alsóbb szintjei az oroszok mellett éreznek – eléggé el nem ítélhető és már-már megmagyarázhatatlan módon. Persze nem önálló véleményalkotmány, begyűrűzött a várhegyről. Ebben a tekintetben a román közvélemény minden szinten a régi oroszfóbiát sikeresen élesztette fel és tartja működésben. Hiteles beszámolók és médiamegnyilvánulások alapján állíthatom. Ebben a kontextusban azt hihetné az ember, hogy az ellenérzések, taszítások, idioszinkráziák és konteók transzponálódtak a magyarokról a muszkákra. Vagy legalábbis gyengítik az előbbit.

A vázolt indulati világlátásban nincs (elegendő) tolerancia, (kitartó) elévülés, (jól működő) megbocsátás a székellyel szemben, csak politikai és emberi ostobaság, rövidlátás, botorkáló, minduntalan felbukó, alacsonypadlós önértékelés. (Bocs a képzavarért.) Vannak egyéni kivételek meg ittas pillanatnyi összeborulások. Ha vannak. Higgyük, hogy lesznek legalább ilyenek. Közeledések, pallóépítések. Példamutatások.

(Látszólag más) Tapasztalatból mondom, a kisiskolás hamarabb megtanul angolul, mint románul. A körötte nyüzsgő felnőttek és kereskedelmi világ tele van angol szavakkal, kifejezésekkel, reklámokkal, nótákkal. Filmekkel és utánzatokkal. A számítógép nyelve túlnyomóan angol, már a bölcsődékben sem húzodoznak a szülők, ha angolórákat indítanak dadusok, konyhásnénik és pedagógusok. Senki sem akar franciát tanulni, németet is kevesen. Kis nyelveket senki. Közhely: ma az angol nyelvvel lehet boldogulni a világban, és hitü(n)k szerint egy fél évszázad múlva is így lesz. (Ha nem jő a kínai...) Hallottam, hogy egyes főiskolákon a román és magyar diákok egymás között barátságosan angolul csevegnek. Angloromán a köztes nyelv, a módi. Hol van már az a félelem, amiről a magyarra szinkronizált filmek betörése idején siránkoztak a britet tanító pedagojgoszok: hogy senki sem hajlandó angolul tanulni, vagy nagyot romlott a kedv, a szint, a kiejtés, a hajlandóság. Ma már filmet is a filmcsatornákon a mondott, hangzó szöveg szerint figyelik Hollywoodból, New Yorkból vagy Londonból. Felkapják a szófordulatokot, helyet kapnak nyelvükben. Emellett a román nyelv megtanulása haladékot szenved. Romlik az esélye a mindenféle magyarfóbia terjedésével. Ráadásul ’90 után a román nyelv is egyre több angolszász kifejezést vett át, helyettesítve az addig francia–olasz–neolatin gyökerű vagy honi belső képzésű szavakat anglicizmusokkal. Mindenki tudna példákat mondani. A magyar tévé rábeszél, a játék- és dokumentumfilmet szinkronizálja. A román feliratoz. Lényeges különbség.

Ilyen környülállások mellett, ha rákérdezel Zsoltikára, Melindára, hamarabb jut eszébe a 10 évesnek, hogy Tom, a macska – cat, és nem pisica. Jerry egér – mouse, és aligha şoricel. Lehet, kiszorulnak a nemzeti nyelvek, és Jókait és Caragialét majd csak angol keveréknyelven fogják érteni a negyvenes évek végén érettségizők. És szövegértésből emelt szintű vizsgafeladat lesz visszafordítani ómagyarra az Anyám tyúkját vagy széprománra Eminescu akármely szerelmes-tájleíró versét.

Lehet, hogy túlzok, de nem vagyok magányos e vélekedésben. Leírtam már egyszer, hogy amíg várakozunk a kolozsvári oroszlánfuttatóban, hogy sorra kerüljünk útlevél-ellenőrzésre, a kint dolgozó vráncsai, máramarosi, szilágysági születésű és neveltetésű vendégmunkások, román hokirajongók gyermekei, szülőanyjukhoz anyanyelvi könnyedséggel, gyakorisággal és természetesen szólnak olaszul, angolul, spanyolul, mintsem a hazaérkezés nyelvén.

És akkor a jégkorongozó sportguru felháborodottan követel bünti-büntit, minisztermenesztést, lemondást, szankciót, kín- és vérpadra ültetést a nótás kedvű székely sportolók részére, akik még ragaszkodnak a megszerzett, átöröklött identitásukhoz. Mára nem a Szózat, már nem Petőfi, Arany, pláne nem Ady vagy Kányádi jelenti a kötődést a tejjelszilvapálinkával folyó régióhoz. Azok a versek iskolai tananyagok valának valamikor. Egy közepes tehetségű nótaszerző egyetlen fennmaradt alkotása a kapaszkodó, amelyben porladnak, mint a szikla, Csaba királyfi csillagösvénye maga a győzelmet rejtő jégpálya, melyre a végzet visz, és nem az akarat, a csíny, a tehetség, a lángész.

Különben és egyébként mennyivel emelkedettebb, igazabb, szebb, remekmívű a Kölcsey–Erkel himnusza. Cáfolj meg, barátom.

(A 9. oldalunkon hírösszefoglaló a hokibotrányról)

HARMÓNIA
Egészség – életmód – otthon

Szerkesztette: Bodolai Gyöngyi

Letétben a múlt

Iskolatörténet három könyvben

A Bolyai Farkas Elméleti Líceum névadásának 65. évfordulójára szervezett május 4-i emlékünnepségen két új könyvet mutattak be a Kultúrpalota zsúfolásig megtelt kistermében. Az Emlékkönyv. 65 év a Bolyaiban **főszerkesztője** Hajdú Zoltán **igazgató, a** Tablók és nevek könyve **című kötetet** Mátéfi István, Horváth Gabriella, Székely Emese, Benedek Zsolt **és** Hajdú Zoltán **szerkesztette. Az említett két vaskos kötet mellett** Kirsch Attila**, az Öregdiákok Baráti Körének vezetője ismertette a** Gyémántcsiszolók **című, 2020-ban megjelent emlékkönyvet, amelyben szüleinek, Kirsch Mártának, a Bolyai Farkas középiskola legendás matematikatanárának és Kirsch Lajosnak, az egykori Tanárképző Főiskola, majd a Bolyai Farkas líceum irodalomtanárának állít emléket. A beszélgetésen, amelynek házigazdája** Sikó Olga-Anna **magyartanár volt, részt vett Hajdú Zoltán, Mátéfi István, Székely Emese és** Haller Béla**.**

Bodolai Gyöngyi

Tablók könyve

A 2007-ben megjelent kétkötetes kiadvány előszava *Sebestyén Mihály* tollából érdekes kultúrtörténeti tanulmány a tablók születéséről, szerepéről, és ezzel párhuzamosan az érettségi és az anyanyelven való tanulás, tanítás alakulásáról a 20. században. Bár a fényképezés már korábban teret hódított, és Bolyai Farkas már 1839-ben is kísérletezett a fényírással, a tablók divatja 1890-ben ért el német földről Marosvásárhelyre. Ekkor jelentek meg az első tablók a főtéri üzletek kirakatában. Onnan az iskola falaira kerültek, de amikor elfogyott a hely, egy részüket a padláson és a pincében tárolták – hangzott el a bevezetőben,

Az ötlet *Csíky Boldizsártól* származott, aki egy napon a tablókat nézegetve kijelentette, hogy „könyvbe kell tenni őket” – vette át a szót Székely Emese. Egy nyáron szerkesztették meg a kötetet öt lelkes fiú segítségével, akik a falról levett tablókat az udvarra cipelték, ahol megfelelőek voltak a fényviszonyok a fotózáshoz. Mivel a neveket nehezen lehetett olvasni, Horváth Gabriella ötlete volt a nevek könyvének az elkészítése. A fotózás után a szerkesztés következett a Klósz Viktor vezette Master Druck nyomdában. Székely Emese, aki abban az időben a Református Kollégium igazgatója volt, elmondta, hogy utólag is melegséggel tölti el a hihetetlen ügyszeretet, komolyság, tenni akarás, ahogy mindenki segített, hogy a 2007-es világtalálkozóra a tablók és a nevek könyve elkészüljön.

A könyvbe 163 tablókép került be, amelyek közül az első valójában egy csoportkép, ami 1900-ban készült, az 1860-ban elballagott diákok negyvenéves találkozóján. Az első igazi tabló az 1891-es ballagókat ábrázolja. A Tablók könyvét kiegészítő Nevek könyvében évfolyamonként olvasható a különböző osztályokba járó tanulók névsora, így a keresett személyt könnyű volt megtalálni. Székely Emese elmondta, hogy az 1930-as években készült aranyozott, virágmotívumokkal gazdagon díszített szecesszsiós tablóképek a kedvencei.

A 2022-es kibővített könyv 2021-ig követi a végzősöket, és 241 tablót tartalmaz. 14.000 diák és 3.500 tanár neve szerepel benne – mondta a második kiadás szerkesztésében részt vevő Mátéfi István. A tablók egy részét újrafényképezték, felnagyították, hogy jobb legyen a képek minősége, a névsorokat kiegészítették, és a két kötet, a Tablók könyve és a Nevek könyve egyetlen 400 oldalas könyvbe került. A képfeldolgozás, tördelés és a borítóterv Fodor Imre munkája, akinek, akárcsak az első kötet szerkesztőinek, köszönetet mondott.

Érdekesség, hogy 1914-ben tűnik fel a tablókon az első lány, és a ’15-ös végzősök közül egyesek katonai egyenruhát viselnek. A képekről követni lehet az öltözködés, a hajviselet, az ízlés alakulását – tette hozzá Székely Emese, aki úgy érzi, hogy ezzel a munkával „letétbe helyezték a múltat”.

Emlékkönyv a Bolyai iskola 65 évéről

„Mindenki tudja, hogy bizonyos dolgokat nem lehet megvalósítani, mígnem jön valaki, aki erről nem tud, és megvalósítja.” Hajdú Zoltán, a Bolyai-emlékkönyv főszerkesztője az Albert Einstein kijelentésében megfogalmazott helyzethez hasonlítja dr. Kozma Béla iskolaigazgató merészségét, akinek 1956-ban, a kommunizmus időszakában – a kedvezőtlen politikai helyzet ellenére – sikerült engedélyeztetnie, hogy a 400 éves iskola felvehesse leghíresebb tudós tanára, Bolyai Farkas nevét halálának 100. évfordulóján. Ennek kapcsán született meg a történelem szakos Hajdú Zoltán igazgatóban az ötlet, hogy az évfordulóra emlékkönyvet kellene szerkeszteni az iskola múltjáról, különösen a közelmúltról, amellyel korábban alig foglalkoztak. Szándékát tanártársaival ismertetve, egy 26 fős csapat ötletei alapján állt össze a kötet pedagóguskollégák, volt bolyais diákok élményei, vallomásai alapján.

Az *Iskolatörténet* című első fejezet, az iskola múltjának mérföldköveiről szól, a Bolyaiak kultuszáról, a két Bolyai munkásságáról, a Református Kollégium főépületének építéstörténetéről, az iskola címeréről és zászlajáról, a 65 év igazgatóiról, és egy 16 éves lány naplójegyzeteiből készült válogatás is olvasható benne. A második fejezet, a *Visszaemlékezések*, a szubjektív élmények helye, amelyből kiderül, hogy az iskola varázsa sokakban mindmáig hat. Az *Életutak bolyais gyökerekkel* című fejezet az iskola híres végzőseivel készült interjúk sora. A *Bolyais diákból bolyais tanár* című fejezetben 11 pedagógus vall arról, hogy végzett szakemberként mit jelent számára volt iskolájában tanítani. Érdekes fejezete a könyvnek a *Katedratörténetek*, amelynek alfejezetei a különböző tantárgyak oktatásának a történetét taglalják. A *Diákélet az iskolában* című fejezetben a diákszövetség munkájáról olvashatunk, a továbbiakban a *Bolyai néptánccsoportról*, a *Bolyai zenekörről*, a *Filmtekercs klubról*, a *Kájoni János furulyaegyüttesről*, a *Tentamen-emlékekről*, a *Transz Bolyai rádióról. Buksa Éva-Mária* jegyzi a *Tettük és tesszük, amit tennünk kell* című összefoglalót az Öregdiákok Baráti Körének a megalakulásáról és rövid történetéről. A *Függelék* című fejezetben a Bolyai Farkas Elméleti Líceum 1956–2021 közötti tanári és személyzeti névsora olvasható.

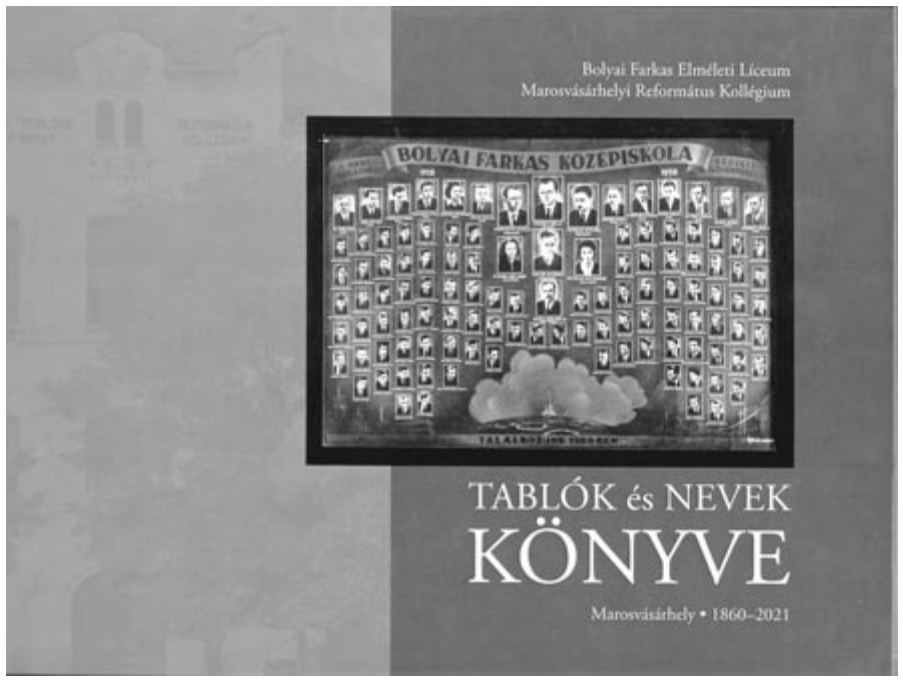

A szöveg gondozását *Gálfalvi Ágnes* vállalta, a könyv megjelenését a Bolyai Collegium Alapítvány, a Bolyai János Tehetséggondozó Egyesület és a Maros Megyei Tanács támogatta. Bár szerették volna novemberben, a névadás évfordulóján a felújított díszteremben bemutatni, ez nem sikerült. Így tették át májusra, a székfoglaló beszéd elmondásának időpontjára.

Milyen élményt jelentett a teljes anyag átolvasása? Sikó Olga-Anna kérdésére Haller Béla elmondta, hogy a lektor helyzete kiváltságos, ugyanis mások előtt ismeri meg a könyv tartalmát. Példaként említette, hogy amikor megtalálták a kollégium alapkövét, és a város izgalomban élt, kíváncsian várva az alapkőbe rejtett üveghenger felbontását, a lektor nyugodt volt, hiszen elolvasta már *Oniga Erika* tanulmányát, amelyben pontosan leírta, hogy mit tettek az időhengerbe.

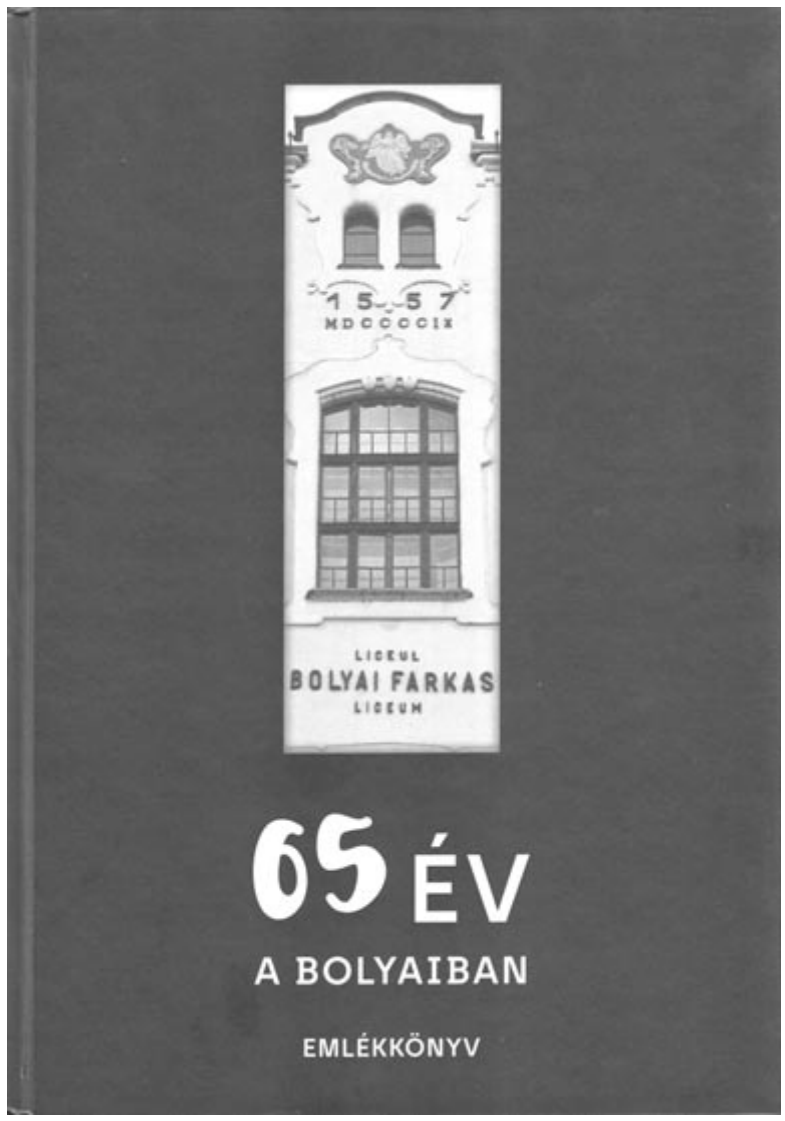

A továbbiakban kifejtette, hogy a könyvből „sokféle látószögből, objektíven és szubjektíven, sokféle értékrend és érzékenység szerint rajzolódik ki az iskola képe. A történelmi bevezetőben szinte napi felbontásban található meg a névadás 1956–57-es története és 1990 januárja, februárja és márciusa a maga tragikumával, az események, történések objektív bemutatásával. Nagy elégtétel volt olvasni, hogy amikor a 400 éves Református Kollégium világi iskolává alakult, a tanári testület megrázkódtatás nélkül állt át egy más gondolkodásmódra. A tanári felelősség nem keresett mentségeket, alibit, nem hivatkozott az ideológiai kényszerekre, hanem, ahogy korábban az iskola régi professzorai felelősséget vállaltak diákjaik sorsáért, ugyanúgy vitték tovább a Bolyaiban ezt a szellemet.

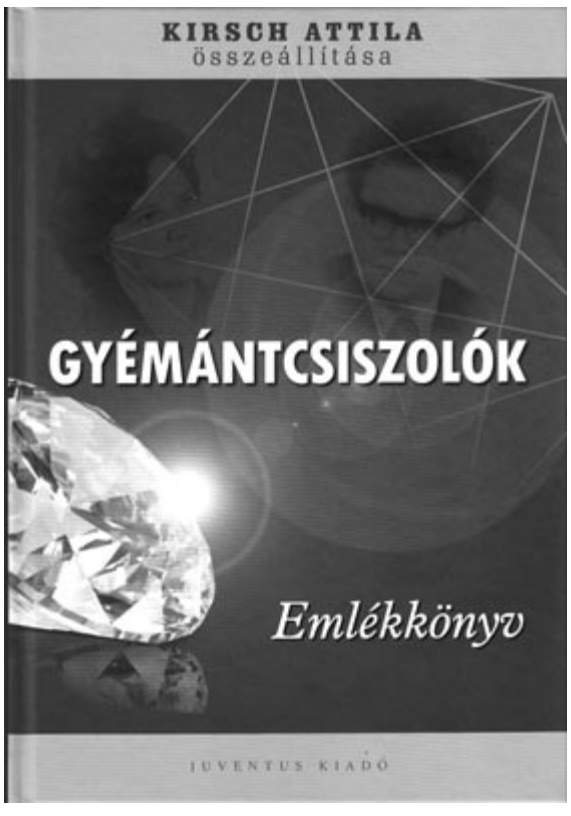

Egy másik meghatározó vonása az iskolának, hogy – függetlenül a szakiránytól – a szellemi örökség egészével ismerteti meg a diákokat, reál és humán tudományos ismeretekkel, amelyek találkozásából számos messze ívelő karrier született. Azt is kiderül a könyvből, hogy nem minden indulás viseli magán a rendkívüliség jegyét, de a Bolyai minden diákjának nyújt valamit. A vallomásokban megjelenik a párhuzamos iskola az órákon kívüli tevékenységekkel, hiszen sokan ezekben találták meg a hivatásukat.

Az első két évtized többé-kevésbé homályba borul, mivel ezeknek a korszakoknak már nincs vagy kevés a tanúja. Az ’50–60-as évekből kellett volna beszéltetni az egykori diákokat, sőt a nyolcvanas években végzetteket is, hiszen azok is vészterhes idők voltak. Érdemes lett volna rákérdezni, hogy az első évtizedek tanárai milyen megoldásokat találtak az ideológiai kényszerekre, milyen sorok közötti üzenetekkel tudtak a diákoknak maradandó értékeket közvetíteni. Külön szociokulturális tanulmányt érdemelne, hogy miképpen lehet túljárni a diktatúrák eszén. A már említett diáklány naplójegyzeteiben bukkan fel a vészjósló világ, amelyben gyűléseken kellett elítélni egyik vagy másik osztálytársat, és felbukkannak azok a tanárok, akikben volt elég „vagányság”, hogy kiálljanak diákjaik mellett. Ezeknek az éveknek a történetét hosszabban kellett volna megírni – vélekedett Haller Béla, majd hozzátette: – Most az jut

(Folytatás a 6. oldalon)

Jó és rossz hírek a memóriáról (1.)

A memóriazavarok okozói

Linda Melone és Kimberly Hiss egyesült államokbeli egészségügyi szakújságírók írásából Czárán Judit fordította magyarra a memóriával, az emlékezettel kapcsolatos megállapításokat, az írás Szendi Gábor Tények és tévhitek című honlapján jelent meg. A szerzők gyakran idézik a Harvard Egyetem Orvosi Karán oktató neurológus és kutató, a NeuroGrow Brain Fitness Center orvosigazgatójának, Majid Fotuhinak, az orvostudomány doktorának a megállapításait az agy egészségéről, a memória zavarairól.*

Fotó: Nagy Tibor

Sokan panaszkodnak memóriájuk romlásáról. A memória az öregedéssel nem feltétlenül romlik, hanem megváltozik. Bizonyos életmódbeli tényezők hosszú távon rontják a memóriát – mások viszont akár javíthatják is. Az étrend, az alvás és a gyógyszerszedés is ezek közé tartozik. A memória romlása lehet időleges, és sokat lehet tenni ellene.

Van, aki úgy érzi, mintha köd ülne az agyán, ezt „az agyleszívást" okozhatják a gyógyszerek, amelyeket szed, az étel, amit megeszik, de akár bizonyos mikroorganizmusok is, amelyekkel a szervezete találkozik. Az alábbiakban felsorolunk néhány olyan tényezőt, ami feledékenységet okozhat.

A pajzsmirigy működési zavara

„Bár a pajzsmirigynek nincs speciális funkciója az agyban, ha nem működik megfelelően, akkor romolhat a memóriánk. Aki pajzsmirigyalul- vagy -túlműködésben szenved – ezek nőknél gyakoribbak –, az feledékennyé válhat, és nehezebben tud koncentrálni" – állítja Majid Fotuhi, majd azt tanácsolja, hogy aki ilyen tüneteket észlel magán, kérje meg a háziorvosát, hogy küldje el pajzsmirigyvizsgálatra, hogy kiderüljön, nem pajzsmirigyprobléma áll-e a dolog hátterében.

Hőhullámok

A menopauza idején jelentkező hőhullámoktól olyan érzése támadhat a változókorban levő nőnek, mintha köd ereszkedne az agyára. „Minél több hőhulláma van egy nőnek a változókorban, annál nehezebben emlékszik nevekre és történetekre" – mondja dr. Fotuhi. „Szerencsére a hőhullámok nem károsítják az agyat, úgyhogy, ha elmúlnak, a memória visszatér." A menopauza más tünetei, például az álmatlanság és az alvási apnoé ugyancsak okozhatnak memóriazavarokat.

Alváshiány

Aki alváshiányban vagy alvászavarban szenved, az fáradtabb, nehezebben tud koncentrálni, és a reakcióideje is megnő. Ám a nyolc óra alvásra vonatkozó sztenderd ajánlás nem mindenkinél működik. Aki reggel fáradtan ébred, és napközben is hajlamos elaludni, lehet, hogy több alvásra van szüksége, figyelmeztet dr. Towfighi.

Szorongás és depresszió

Ha félünk egy hamarosan megtartandó fellépéstől, az számos vizsgálat szerint rossz hatással van a memóriánkra. „Nem tudjuk pontosan, mi a kapcsolat a kettő között, de minden jel arra mutat, hogy a depresszió, a szorongás és a bipoláris zavar megszakítja azt az idegi áramkört, amely az emlékek tárolásáért és előhívásáért felelős" – mondja dr. Amytis Towfighi kaliforniai professzor. „A memóriaprobléma súlyossága gyakran a hangulati zavar súlyosságát tükrözi, a súlyos depresszió súlyos memóriazavart okoz." Ha a stresszes időszak soká tart, akkor megnő az agyban a kortizol szintje, miáltal az agysejtek veszítenek a szinapszisaikból (az agysejteket egymáshoz kapcsoló hidakból), és ez megnehezíti az emlékek tárolását és előhívását. A jó hír az, hogy ha a memóriavesztést a hangulati zavar okozza (szorongás vagy depresszió), akkor az legalábbis részlegesen visszafordítható.

Vényköteles gyógyszerek

Olvassuk el a gyógyszer-tájékoztatót: sok gyakran felírt vényköteles szer feledékenységet okoz. A szorongáscsökkentők (amelyek a benzodiazepinek közé tartoznak) tompítóan hatnak az agynak arra a területére, amely rövid távúból hosszú távúvá alakítja az emlékeket. A triciklikus depresszióellenes szerekkel is ugyanez a helyzet. A szívgyógyszerek, köztük a sztatinok és a béta-blokkolók ugyancsak okozhatnak memória- problémákat, ahogy a kábító hatású fájdalomcsillapítók, az inkontinencia elleni gyógyszerek, de még az allergia elleni antihisztaminok is. Fontos, hogy aki úgy érzi, hogy valamelyiknek köze lehet a memóriazavarához, konzultáljon orvosával.

Dohányzás

„A cigarettázás gyorsítja az agyban azoknak a kóros fehérjéknek a felhalmozódását, amelyek rontják az agy információfeldolgozó és -tároló képességét" – mondja dr. Towfighi. Egy, az Archives of General Psychiatryban publikált vizsgálatban 7 000 férfi és nő vett részt, és a kutatók azt találták, hogy a dohányosok agyműködése (a memóriájuk és a szókincsük is) idősebb korukban gyorsabban hanyatlott, mint azoké, akik soha nem dohányoztak.

Stressz

Vészhelyzetben sokszor még olyan egyszerű dolgok sem jutnak az ember eszébe, mint a saját lakcíme. Egy, a *Neuron* című lapban publikált patkánykísérlet arra utal, hogy a stresszhormonok hatással vannak arra az agyterületre, amely a munkamemóriáért felelős. Bár itt állatkísérletről volt szó, az emberi agy is hasonlóképpen működik, magyarázza dr. Towfighi. „Az ismétlődő, krónikus stressz káros. A mellékvese által kibocsátott glükokortikoid hormonok krónikusan magas szintje arra készteti az agysejteket, hogy csökkentsék a receptoraik számát, miáltal az agysejtek kevésbé lesznek képesek reagálni a neurokémiai jelzésekre."

Léteznek hatékony stresszcsökkentő módszerek, ilyen például a meditálás, ami a Santa Barbara-i Kaliforniai Egyetem kutatói szerint nemcsak a stresszt enyhíti, hanem a memóriát is javítja. Vizsgálatukban egyetemistáknak tartottak két hét alatt összesen nyolc alkalommal 45 perces meditációs üléseket, ami után a GRE teszten (felsőfokú felvételi vizsgateszt) átlagosan 460-ról 520-ra javult a teljesítményük.

Mikroorganizmusok

Egy csúnya herpesz nemcsak kellemetlen, hanem egy 2013-as vizsgálat szerint a memóriánkat is ronthatja. A kutatók bebizonyították, hogy azoknak, akik sok mikroorganizmussal, például az 1-es típusú Herpes simplex vírussal találkoznak (ez okozza az ajakherpeszt), nagyobb valószínűséggel lesznek életük során memóriaproblémáik, mint azoknak, akik kevéssel. Bár a herpeszvírus ellen nincs vakcina, a gyerekkorban más vírusos betegségek ellen beadott oltások segíthetnek megelőzni egy sor felnőttkori problémát. Ezenkívül a rendszeres testedzés is segíthet. Az orvosok úgy vélik, hogy a gyakori fertőzések károsíthatják az ereket is; erre utal, hogy a magasabb fertőzöttségi teher a sztrók és a szívroham kockázatát is növeli.

Zöld tea

Jó hír, hogy a Baseli Egyetem vizsgálata szerint a zöld teában található vegyületek javítják a memóriát. „A zöld teában található vegyületek, köztük az EGCG és az L-theanin segítik a neurogenezist (az új idegsejtek termelődését) a hippokampuszban, az agynak azon a területén, amely a rövid távú memóriáért és az új dolgok megtanulásáért felelős" – állítja dr. Fotuhi. Hogy ehhez mennyi zöld teát kell innunk, az egyelőre nem tisztázott, de dr. Fotuhi azt ajánlja, hogy a memóriánk javítása érdekében a zöld tea fogyasztását kombináljuk más egészséges szokásokkal, például rendszeres testmozgással.

Sportolás

Ha gyakran megizzadunk, az ugyancsak segít a memóriánk frissen tartásában. „A sportolás javítja a hangulatunkat és az alvásminőségünket, és ezáltal jót tesz a szellemi működésünknek és a memóriánknak is" – mondja dr. Towfighi. A *Brain, Behavior and Immunity* című lapban publikált állatkísérlet szerint 12 hétig tartó, napi rendszerességgel végzett futással már jelentősen növelhetjük az agysejtek számát. A memóriánk maximális felturbózása érdekében dr. Towfighi heti négyszer 45 perc aerobic típusú edzést javasol.

B_{12}-vitamin

A vegetáriánusok és a vegánok nagyobb valószínűséggel szenvednek B_{12}-vitamin-hiányban, amely vitamin az idegsejtek és a vérsejtek egészségének a megőrzéséért felelős, valamint a DNS termelődését is segíti. Ennek az oka az, hogy a B_{12}-vitamin természetes formában csak állati eredetű élelmiszerekben fordul elő: a tenger gyümölcseiben, a húsban, a tojásban és a tejtermékekben. A B_{12}-hiány, amellett hogy fáradtságot, étvágytalanságot, szorulást és fogyást okoz, memóriaproblémákhoz is vezethet. Ha valaki úgy érzi, hogy hústalan étrendje okozhatja a memóriazavarait, akkor kérje meg a családorvosát, hogy küldje el vérvizsgálatra, ahol kiderül, szüksége van-e a B_{12}-vitamin pótlására.

Az időskori memória jellegzetességeiről május 25-i összeállításunkban olvashatnak.

**Forrás: Melone, L.: Unexpected things that mess with your memory és Hiss, K.: Getting better (yes, truly) with age. Health: The power of memory, 2022*

Iskolatörténet három könyvben

(Folytatás az 5. oldalról)

eszembe, hogy az egyik diák a ballagáson megkérdezte társaitól, hogyan rajzolnák le az iskolát. 32 évi bolyais tanárkodás után én ezt a könyvet tenném eléje – összegezte értékelését Haller Béla.

Ami elhangzott arról, hogy mi van jelen csupán csírájában a könyvben, az nagyon jó kiindulópont lehet újabb könyveknek a megírására, szociológiai kutatómunkára – mondta Sikó tanárnő, amire válaszként elhangzott, hogy a könyv olvasása a szerkesztők reményei szerint olyan beszélgetéseket fog generálni, amelyekből egy második könyv születhetik.

Kordokumentum – ablak a múltra

A Juventus Kiadó gondozásában megjelent harmadik kötet, a *Gyémántcsiszolók* című emlékkönyv, amelyben Kirsch Attila, a Református Kollégium – Bolyai Farkas Líceum Öregdiákjai Baráti Körének vezetője állít emléket „szép szavakból, kristálytiszta őszinte gondolatokból, érzésekből" szüleinek, a hosszú ideig az iskolában oktató kitűnő tanár házaspárnak, Kirsch Márta matematika és Kirsch Lajos magyar szakos tanároknak. A könyvben hat ország 21 helységéből 78 emlékező hajdani diák, tanárkolléga, barát, rokon és családtag idézi fel a két pedagógussal kapcsolatos emlékeit, közel 50 fényképpel, dokumentummásolattal kiegészítve. A rengeteg emlék szüleiről, amelyet egy-egy találkozó során megosztottak vele a különböző nemzedékek tagjai, annyira meghatározó volt számára, hogy mindenképpen érdekesnek tartotta az utókornak is megőrizni. A ma élő diákoknak kuriózumot jelenthet, hogy az elmúlt 65 évből felidézett 27 év során milyen érzés volt középiskolás diáknak és tanárnak lenni. Ugyanakkor arra tanítja őket, hogy nem szabad feladni, tovább kell menni az úton, és amit elképzelnek, szeretnek és akarnak, azt kell elérni az életben. Természetesen annak a komoly tudásnak a birtokában, amit az iskolától kaptak – hangsúlyozta Kirsch Attila. A könyv szerkesztője köszönetet mondott Buksa Éva Mária tanárnőnek áldozatos munkájáért, amivel az emlékkönyv írásait gondozta, a könyv borítólapját, szerkezeti felépítését eltervezte és megvalósította.

Felemelő érzés olyan emberek között lenni, akik kötődnek a Bolyai Farkas líceumhoz, amelynek szellemisége „a mai kultúremberek számára az örökös önképzés parancsát és a nemzeti öntudat és összetartozás érzését jelenti" – tolmácsolta Kirsch Attila a tanárnő gondolatait. Buksa Éva Mária jól ismerte a szüleit, hiszen Kirsch Lajos három évig tanára volt a Pedagógiai Főiskolán, Kirsch Mártával barátok voltak. Tevékenységük ismeretében örömét lelte a számos diáktörténet olvasásában, bár a szövegek stilisztikai jobbá-szebbé tétele nem volt könnyű munka. Az egyikből idézte, hogy Kirsch Márta „irányítása, felügyelete alatt generációk formálódtak, és építettek biztos jövőt a megtanult, felismert, elsajátított ismeretek birtokában, a megértett örök érvényű emberi értékekre alapozva".

Szecessziós tabló 1935-36-ból

A továbbiakban két elismerésre méltó pályát befutó egykori diák emlékezett Kirsch Márta tanárnőre, volt osztályfőnökére: egyikük az 1973-ban érettségizett *Adorján Imre István*, aki két egyetem elvégzését és további karrierjét köszönheti a matematikaórákon szerzett ismereteknek. Az 1977-ben végzett *Oláh-Gáll Róbert* egyetemi adjunktus pedig elmondta, hogy a kémia iránt érdeklődő diákkal csillogó logikájú órákat tartó volt tanárnője szerettette meg a matematikát.

Végül Kirsch Attila köszönetet mondott mindazoknak, akik részt vettek a könyv szerkesztésében, és támogatták a kiadását.

Ezt követően a műsorvezető felkérésére a Bolyai 65 évéről szóló Emlékkönyv szerkesztői közül két pedagógus, *József Éva* biológia és *György Gabriella* matematika szakos tanárok számoltak be arról, hogy katedrájuk történetének megírása milyen élményeket jelentett számukra.

Hogyan ismerjük fel a különböző kártevőket és kórokozókat?

Így, a tavasz vége felé, a megsokasodott kerti munkák mellett sok kártevő és kórokozó is elterjed. A következőkben ezekről olvashatnak egy rövid összefoglalót. Nagyon fontosnak tartom, hogy szó essen róluk, hiszen ha pontosan tudjuk, mi ellen kell megvédenünk a növényeinket, sokkal eredményesebben permetezhetünk. Ha a különböző vegyszereket meggondolatlanul alkalmazzuk, akkor nemcsak a kártevőket, hanem a hasznos szervezeteket is elpusztíthatjuk.

Szigeti Botond

Először a kártevő rovarokról ejtek pár szót.

A levéltetvek

Kártételüket úgy fejtik ki, hogy szívogatják a leveleket, amelyek ezáltal elsősorban torzulnak, pödrődnek. Ez a kis rovar felelős a vírusátvitelért is az egyik növényről a másikra. Érdekessége az, hogy a levéltetvek nem tudják hasznosítani a szervezetükben a cukrot, ezért ezt kiválasztják. Ez a cukor okozza, hogy a levél csillogó lesz, és ragadni kezd, majd megjelennek rajta a gombabetegségek. Ez a tény viszont nagyon is kedvez a hangyáknak, amelyek a levéltetveket valóságos rabszolgának tartják a cukortermelés miatt, így amikor már kedvezőtlen a tetvek számára az adott hajtásrész, akkor a hangyák átviszik őket egy más ágrészre. Valóságos testőrökként védik munkásaikat a katicabogarak ellen.

A bundásbogár

Sokan tapasztalják, hogy a gyönyörűen virágzó gyümölcsös nem terem. Ezért nagy valószínűséggel ez a bundás, kemény kitinborítású rovar lehet a felelős, mivel lerágja a virágok porzóit és bibéit.

Hagymalégy

Ha a szépen növekvő hagymán azt észleljük, hogy a levelei elkezdenek csavarodni, már gyanakodhatunk, hogy ez a kártevő a felelős érte. A csavarodás csak a kisebbik probléma, inkább csak esztétikai, mintsem valós baj, az viszont sokkal nagyobb gond, hogy a hagymalégy lárvái megrágják a föld alatti részt, egészen a levelekig, ezért a hagyma eladhatatlanná válik.

Tűzelhalás

Csillagnárcisz

Levéltetvek

Bundásbogár Fotó: Szigeti Botond

Nagyon fontos, hogy virágzáskor ne permetezzünk, ha nem muszáj, viszont ha mégis szükséges, akkor mindenképpen csak gyors felszívódású rovarölőt használjunk, és csakis a naplemente után végezzük a munkálatokat. Ezzel az apró odafigyeléssel megvédjük a méheket, így biztosítva a kiskertünk beporzását és a méhek egészségének megmaradását.

A következőkben egy fontos baktérium okozta betegségről lesz szó.

A tűzelhalás

Az almaterméseket sújtja ez a betegség. Virágzáskor a kórokozó a bibéken keresztül jut be a növénybe, majd a gyümölcskötődés után jelentkezik. Elsősorban abban nyilvánul meg, hogy a friss hajtásvégek pásztorbotszerűen meghajolnak. Ezek később felszaporodnak a növény szervezetében, ami úgy jelentkezik, mintha az alma- vagy a körtefát leforrázták volna, így a levelekkel és a kötött termésekkel együtt összeszáradnak. Ezzel a kórokozóval szemben csak virágzáskor lehet hatékonyan védekezni.

Két vadon nyíló idénynövényről

A következőkben érdekességképpen bemutatnék egy nálunk is őshonos növényt, az erdei tulipánt. Ez a növény a szerény megjelenése ellenére is nagyon szép látványt nyújt. Fontos megjegyezni, hogy csak kellő napfényben nyílnak ki a filigrán sárga tulipánok.

Az elkövetkező időszakban fog nyílni a csillagnárcisz is, ami viszont védett növény, így szedése pénzbüntetéssel járhat. Emellett ezeket a növényeket azért sem érdemes leszedni, mivel nagyon rövid ideig tartanak a vázában, ezért inkább csak fényképeket készítsünk, és a természetes élőhelyén csodáljuk őket.

Ne feledjék, kertészkedni kiskertben és tömbházban is egyaránt öröm, és a vadvirágok a vadonban igazán szépek.

Tavaszi-nyári stílus (1.)

Feltámadt a miniszoknya

A divat nem más, mint ismétlődő ciklusok sokasága, mivel a legtöbbször az új és a klasszikus elemek ötvözésével készülnek az új kollekciók is. Ezért ahhoz, hogy egy szekrényünk mélyéről előkerült ruhadarab ismét divatos legyen, elég, ha új társításban vagy divatos kiegészítővel viseljük.

Casoni Szálasi Ibolya

Idén a legdivatosabb ruhadarab a miniszoknya lesz, ami a ’70-es és ’90-es évekbeli fénykora után ismét a topon van. Ha hossza minimális, még divatosabb, viszont ezúttal a különböző hímzésekkel, rátétekkel, nittszegekkel, strasszokkal díszített változatok lesznek a menők, de ez nem jelenti azt, hogy egyszerű vonalúakat nem hordhatunk.

Táncparkettre pedig ne az egyenes, farmerszoknya szabású, hanem a lefelé bővülő, fodros változatokat válasszuk.

A második helyen említsük meg a *minimalista stílust*, mely szimpla szabású, egyszínű, monokromatikus ruhadarabokat ajánl. Ruhák, blúzok, nadrágok minél egyszerűbb szabásúak, annál divatosabbak, és főleg jó minőségű anyagokból készülve mutatnak jól.

A *kötött* anyagok immár nemcsak pulóverek, kardigánok készítésére, hanem ruhák, pólók, túlméretezett pulóverruhák formájában is divatosak lesznek.

A sportos stílus kedvelői számára jó hír, hogy a *bermuda* típusú nadrágok, amelyek hosszabbak, mint egy rövidnadrág, ismét divatosak.

Bohó megjelenést érünk el, ha például egy túlméretezett khaki bermudához inget, kényelmes cipőt és óriástáskát viselünk.

Ha magas sarkú szandállal és virágmintás selyemblúzzal viseljük a bermudát, friss tavaszi megjelenésünk lesz.

Ha a bermuda anyaga igényesebb, tehát szövet, selyem vagy bársony, még alkalmi megjelenésnek is beillik, természetesen a megfelelő kiegészítőkkel, mint stiletto cipő, apró táska, nemesfém ékszerek.

Ha már a nadrágoknál tartunk, említsük meg az idei újabb divatőrületet, az *alacsony derekú* nadrágokat, melyek kényelmetlen voltuk ellenére évtizedek után ismét divatosak, nemcsak a farmer, hanem a rövidnadrág, sportnadrág típusúak vagy bármilyen más szabásúak. Ez a típusú nadrág főleg a jó alakú, fiatalabb korosztály kiváltsága.

Van egy ismét divatos furcsa ruhadarab, mely inkább kiegészítőnek néz ki. Ez a reneszánsz korból eredő, eredetileg alakformáló fehérnemű funkcióját betöltő darab, *a fűző*, már egy ideje divatdarabként szerepel, blúzra, ingre, ruhára véve díszítőelemként is szolgál.

A kiegészítők királya, a *kalap* sem maradhat el egy divatkedvelő hölgy ruhatárából. A nem csak a strandon viselt színes szalmakalaptól a vödörkalapon át a filckalapig minden divatos idén.

Ha teljességgel akarjuk követni a divatot, esti öltözetünkhöz is elengedhetetlen egy divatos kalap.

A koszorúér-betegségek egészséges életmóddal megelőzhetők

Az egészséges életmód akár már gyermekkortól kezdve fontos szerepet játszhat a koszorúér-betegségek elkerülésében – derült ki egy 98 ikerpár bevonásával Magyarországon végzett kutatásból, amelynek során a Semmelweis Egyetem kutatói arra az eredményre jutottak, hogy a környezeti hatások jelentősebben befolyásolhatják az úgynevezett nem meszes plakkok formálódását, mint a genetikai tényezők.

A koszorúér-betegségek kialakulásában jelentős szerepet betöltő lerakódások (plakkok) kétfélék lehetnek: nem meszes (puha/zsíros) plakkok, amelyek általában az érszűkület kezdeti fázisában jelentkeznek, és ezek alakulhatnak az idő előrehaladtával meszes, stabil plakkokká – magyarázta a beszámolóban Drobni Zsófia, a közlemény első szerzője. Ezek a puha plakkok veszélyesebbek, mint az időben később kialakuló meszesek, mert nagyobb eséllyel repedhetnek meg, heveny érelzáródást és szívinfarktust okozva – írják.

A koszorúér-betegségek kialakulásának okát vizsgáló, a Circulation: Cardiovascular Imaging című szaklapban megjelent kutatásban összesen 98 magyar ikerpár (120 egypetéjű iker és 76 azonos nemű, kétpetéjű iker) vett részt. Az ikrek 45-65 év közöttiek voltak, és 63,3 százalékuk volt nő.

A cikkben idézik Maurovich Horvat Pált, a Semmelweis Egyetem Orvosi Képalkotó Klinikájának igazgatóját, a kutatási projekt vezetőjét, aki elmondta: a korábbi kutatásokból már tudható volt, hogy a genetikának erős befolyása van az érszűkületet okozó meszes plakkok kialakulására, viszont a nem meszes lerakódások örökölhetőségéről kevesebb adat áll rendelkezésre. A mostani vizsgálattal az volt a céljuk, hogy értékeljék a genetikai és a környezeti hatások szerepét a meszes és nem meszes lerakódások kialakulásában szív-CT-vizsgálat segítségével felnőttkorú ikerpárok körében, akiknek a kutatás kezdetekor nem volt ismert koszorúér-betegségük.

Az ikerpároknak a vizsgálatokon kívül egy részletes kérdőívet is ki kellett tölteniük, amelyben egyebek mellett családi hátterükről és életmódjukról is kérdezték őket – például, hogy hol nőttek fel, hogyan táplálkoztak gyermekkorukban, milyen betegségeik voltak a szüleiknek, dohányoznak vagy sportolnak-e.

A Semmelweis Egyetem kutatói azt találták, hogy a nem meszes plakkok kiterjedését elsősorban környezeti faktorok határozzák meg: a kialakulásban a közös környezeti tényezőknek (családi, szociális háttér) 63 százalékos, az egyéni környezeti tényezőknek (étkezés, dohányzás, sportolás) pedig 37 százalékos szerepe volt. Ezzel szemben a meszes plakkok kialakulását az öröklődés befolyásolhatja erőteljesebben (az elmeszesedés mértékét 58 százalékban, míg a meszes plakkok térfogatát 78 százalékban határozták meg genetikai tényezők).

A beszámoló szerint a kutatás során több érdekességet is megfigyeltek a szakemberek. Az egyik egypetéjű ikerpár esetében például, akiket gyermekkorukban szétválasztottak, és csak 47 évvel később találkoztak újra, kiderült, hogy egymáshoz nagyon hasonló életkorban, egy éven belül volt szívinfarktusuk, ami a genetikai hajlam teóriáját erősíti a meszes plakkok esetében.

Ember és állat harmóniája

Tavaszi kullancsveszély

Fotó: Bartha Dorottya

A felmelegedéssel egyidejűleg nő a kullancs okozta fertőzésveszély, mivel ember és állat egyre több időt tölt a szabadban. Maros megyében is előfordultak babéziózisos esetek, a szakemberek a megelőzés fontosságára intik a házi kedvencek tulajdonosait.

Szer Pálosy Piroska

Márciusban már megjelentek a kullancsok, áprilisban és májusban erőteljesebben támadnak, július–augusztusban a száraz, forró időjárást nem kedvelik, de azt követően késő őszig igencsak aktívak, a magas páratartalom pedig kedvez az aktivitásuknak. Az erdő melletti területek, üres, bokros telkek, kaszálatlan, gondozatlan parkok a szabadon kószáló kutyák és macskák számára tavasztól késő őszig kullancsveszélyt jelenthetnek. Több mint egy hónapja már kifejlett élősködőket távolítottak el egy kutyából, a fotókat velünk is megosztották a Noé Bárkája kisállatklinika munkatársai.

Amint *dr. Pálosi Csaba*, a Noé Bárkája kisállatklinika vezetője hangsúlyozta, a legújabb kutatások szerint a legeredményesebb, ha két órán belül eltávolítják a kullancsot az állatból. Ugyanakkor arra figyelmeztet, hogy a lenyelt kullancs is okozhat megbetegedést, mivel a kutya sok esetben kinyalja, kiszedi testéből és lenyeli az élősködőt. A viscerális leishmaniasis nevű betegség terjedését eddig a homoki

Fotó: Bartha Dorottya

légyre fogták, de az újabb kutatások szerint a kullancs is terjesztheti, így megsokszorozódik a kullancsok által terjesztett fertőzések köre. A leishmaniasis környékünkön importbetegségként és csak elvétve fordul elő, a délkeleti országrészre – Tulcea környékén – jellemző. A Leishmania-fertőzés lappangási ideje több nap, de akár több hét is lehet, bőrfekélyek kialakulásával jár, amelyekből kimutatható a kórokozó. A betegséget egy ostoros egysejtű protozoon okozza. Az egysejtű különböző fajai többféleképpen hatnak a szervezetre: bőrelváltozásokat, fekélyeket okozhatnak a szájban és az orrnyálkahártyán, illetve megtámadhatják a belső szerveket (lép, máj), a csontvelőt és a nyirokcsomókat is. A felelősségteljes állattartás egyik elvárása, hogy a gazdiban tudatosuljon az élősködők, így a kullancs által okozott fertőzés veszélye, ami többnyire megelőzhető.

Megelőzésre sampon, cseppoldat, tabletta, nyakörv…

A megelőzés érdekében kutyák számára kullancsellenes samponok, csöpögtetőoldatok, tabletták, speciális nyakörvek ajánlottak. A kertben tartott vagy kirándulásra vitt társállatot rendszeresen, lehetőleg naponta át kell vizsgálni. A legfontosabb időben észrevenni az élősködőt az állat szőrzetén, kirándulás alkalmával érdemes óránként átvizsgálni a kutyát, és a kullancsot a lehető leggyorsabban el kell távolítani. A művelet egyszerűsége miatt nem mindig szükséges állatorvoshoz menni. Speciálisan kialakított eltávolító csipesz és kanál állatorvosi rendelőkben és gyógyszertárakban is beszerezhető. A kullancsot a bőrhöz a lehető legközelebb kell megfogni, majd óvatos, de határozott, csavaró és kissé kifele húzó mozdulattal kell eltávolítani. A csavarás iránya pedig teljesen mindegy. Különösen ügyelni kell, hogy a potroha ne nyomódjon meg vagy szét, mert eközben kórokozókat öklendezhet a sebbe. Ha a feje beszakad, azt egy injekciostűvel ki lehet piszkálni. A sebet és az eltávolító eszközt le kell fertőtleníteni, majd alaposan kezet kell mosni.

A Kárpát-medencében a leggyakoribb a közönséges kullancs, amely a vérszívás során Lyme-kórt, vírusos agyhártyagyulladást és más fertőzéseket terjeszthet kutyán és emberen egyaránt. A megelőzés érdekében figyelembe kell venni, hogy nem csupán azok vannak kullancscsípésnek kitéve, akik sokat tartózkodnak a szabadban, ugyanis a kullancs városi környezetben is előfordul kertekben, parkokban, fásbokros zöldterületeken, strandokon, játszótereken, kutyafuttatókban.

Maros megyében is előfordulnak babéziózisos esetek

Amint a Noé Bárkája kisállatklinika szakorvosa kifejtette, a kullancs egykor nem számított sürgősségi esetnek, három nap múltán is el lehetett távolítani az élősködőt. Az újabb tanulmányok azonban kimutatták, hogy az élősködő már az első három órában bejuttathatja a kórokozókat az állat szervezetébe, ezért sorolják a sürgős esetek közé. A kullancs által okozott egyik legveszélyesebb betegség a kutyáknál a babéziózis (vörösvérsejt-parazita). A lappangási idő általában néhány nap, de lehet két-három hét, vagy akár hónap is. Legtöbb esetben a csípés után egy héten belül a kutya hirtelen, nagyon belázasodik. Elesett és kedvetlen lesz, idegrendszeri problémák jelentkeznek. Rövid időn belül a vizelete sötét színűvé válik, az állat besárgul. Késlekedés nélküli, azonnali orvosi kezelés mellett jó esélylyel gyógyítható, anélkül azonban néhány napon belül végzetes lehet a kialakult veseelégtelenség következtében.

Maros megyére egyelőre nem jellemző a kórokozó-hordozó kullancs elterjedése (valószínűleg az éghajlatnak köszönhetően még nem szaporodtak el a fertőzött élősködők), évente azonban előfordulnak babéziózisos esetek is – hangsúlyozta a szakember.

Fotó: Halmi Krisztina

Feleki László író, újságíró, aforizmaszerző egyik gondolatát idézzük a rejtvény fősoraiban.

1.	A FÉNY KVANTUMA	LÉTEZIK / NŐI NÉV (JÚL. 19.)		REG ÉS … (ARANY J.)	KÍNAI HOSSZMÉRTÉK	ÁTKAROL	TOVÁBB / Ő KÖVETKEZIK		MÉZÍZŰ	ERDÉLYI ÜGYVÉD, JOGI ÍRÓ (LÁSZLÓ)	… KINDI (ARAB TUDÓS, FILOZÓFUS)	HORGANY ÉS VAS ÖTVÖZETE	FELTÉVE / SZÍNPADI SZENDE		HIDEG (NÉMET)	TEREPJÁRÓ AUTÓMÁRKA		BASKÍRIA FŐVÁROSA
A																		E
OMSZK FOLYÓJA			TAKARMÁNYTÁROLÓ / ELEK!					KERTI DÍSZNÖVÉNY / KELLEMES (TÁJ)						NAGY KAZAH TÓ / ELŐTAG: LEVEGŐ				
MEG NEM ENGED / LONDONI KÉPTÁR					ZENESZERZŐ (FERENC) / OLASZ SZERELEM						ELLŐ (ÁLLAT) / SZÍNVONALAS						OLASZ AUTÓJEL / BENT FED	
2. H	ÁLOM (NÉMET)	ÍRÓESZKÖZ / SP.ORSZ.-BAN ESETT EL (IMRE)			NÉMET ALAJOS / MEZ					KACAG / VÍZGŐZÖS						BÓR ÉS KÉN VEGYJELE / A RUBELT VÁLTJA		
AZON A HELYEN LAKIK / UGRÁSRA KÉSZTET						TEREMFALAK! / TÉVESEN JEGYZŐ			SZINTÉN NE / A BÁRIUM VEGYJELE			LUDOLF SZÁMA / AROMA			ARRAFELE! / ANNYI MINT (RÖV.)		SPION / TORINO FOLYÓJA			
				LEVEGŐT ÍGÉNYLŐ / EURÓPAI NÉP						A DUNÁBA ÖMLIK / …SVEVO (OLASZ ÍRÓ)						LENGYEL VÁROS / …EKBERG (SZÍNÉSZNŐ)					
NAURU FŐVÁROSA					KÖLTŐI / SAVANYÚ MÁRTÁS						ZAMAT / ÓCSKA, KOPOTT						NÉMET OPERA / TETŐALJ			
FAL (FRANCIA)			BECÉZETT ÉVA / AZ ARGON VEGYJELE						FÉRFINÉV (MÁRC. 7.) / A HÉLIUM VEGYJELE						TILTÓSZÓ / KICSINYÍTŐ KÉPZŐ			AZ ORRA KÖZELÉBE / ANTE MERIDIEM (RÖV.)		
LÁM / KÖZLEKEDÉSI PÁLYA		… ATYA BŰNE (QUEIROS) / FORTÉLY						MAGAS HEGYSÉG / ÁLL ALATTI ZSÍRPÁRNA						AZ UTCÁRA TESZ / BEFEKTETETT PÉNZ						EGYES! / DÉLBEN ESZIK	
	HISZEKEGY (LAT.) / EHETŐ A GYÜMÖLCS						SZATURÁL / NŐI NÉV (AUG. 31.)						HOLTTEST / VIDÁMAN						KÖZÉPEN LEEJT! / NŐI NÉV (DEC. 22.)	
VÁGÓESZKÖZ			A TANTÁL VEGYJELE / PLÁNUM			… IPSO / ANGOL POLIT. (WILLIAM, BÁRÓ)			ODA-VISSZA FÉRFINÉV / VÉGE (NÉMET)			LÁNYUNK FÉRJE / LÁTVÁNYOS MŰSOR			AZ ARZÉN VEGYJELE / IDŐMÉRŐ			VÉRCSOPORT / ELEKTRONVOLT (RÖV.)			FRANCIA ZENESZERZŐ (EDOUARD)
… VÁG, RÉGI GYÓGYMÓDOT HASZNÁL				FEJTETŰ PETÉJE / FÉLIG TEÓRIA!						MEZ / ARANY ÉS NITROGÉN VEGYJELE						MUZSIKÁL / PRINCÍPIUM					
RÉGÉSZ ÖRÖME / A MAROS TESTVÉRE					ARTEMISZ RÓMÁBAN / RÓMAI 1050						A TEMPLOM … (SZEGÉNY) / ÉTLEN RÉN!						NAGYIPAROS IGAZGATÓ (JENŐ) / ARAT!			
		KITŰNŐ, PAZAR / TESLA (RÖV.)						KÍMÉLETLEN / EZT!						MÉLY NŐI ÉNEKHANG / A KÁLIUM VEGYJELE				ÉBRED / KILO (RÖV.)		
L.N.J. E															HABARCSCSAL BEVONÓ					

Május 5-i rejtvényünk megfejtése: ***Az a kellemetlen eset, amit nem lehet az állat szőrével gyógyítani.***

Európai focikörkép

* Angol Premier Liga, 33. forduló: Aston Villa – Liverpool 1-2; 36. forduló: Burnley – Aston Villa 1-3, Leicester – Everton 1-2, Arsenal – Leeds United 2-1, Brighton & Hove Albion – Manchester United 4-0, Manchester City – Newcastle United 5-0, Brentford – Southampton 3-0, Liverpool – Tottenham 1-1, Crystal Palace – Watford 1-0, Norwich – West Ham United 0-4, Chelsea – Wolverhampton 2-2. Az élcsoport: 1. Manchester City 86 pont, 2. Liverpool 86, 3. Chelsea 67.

* Spanyol La Liga, 35. forduló: Athletic Bilbao – Valencia 0-0, Atlético Madrid – Real Madrid 1-0, Betis – FC Barcelona 1-2, Celta Vigo – Alavés 4-0, Espanyol – Osasuna 1-1, Cádiz – Elche 3-0, Getafe – Rayo Vallecano 0-0, Villarreal – Sevilla 1-1, Mallorca – Granada 2-6; 36. forduló: Granada – Athletic Bilbao 1-0, FC Barcelona – Celta Vigo 3-1, Valencia – Betis 0-3. Az élcsoport: 1. Real Madrid 81 pont, 2. FC Barcelona 72, 3. Sevilla 65.

* Olasz Serie A, 20. forduló: Salernitana – Venezia 2-1; 36. forduló: Fiorentina – AS Roma 2-0, Genoa – Juventus 2-1, Torino – Napoli 0-1, Venezia – Bologna 4-3, Hellas Verona – AC Milan 1-3, Inter – Empoli 4-2, Lazio – Sampdoria 2-0, Sassuolo – Udinese 1-1, Spezia – Atalanta 1-3, Salernitana – Cagliari 1-1. Az élcsoport: 1. AC Milan 80 pont, 2. Inter 78, 3. Napoli 73.

* Német Bundesliga, 33. forduló: Greuther Fürth – Borussia Dortmund 1-3, 1. FC Köln – Wolfsburg 0-1, Hoffenheim – Bayer Leverkusen 2-4, Freiburg – Union Berlin 1-4, Eintracht Frankfurt – Mönchengladbach 1-1, Bayern München – VfB Stuttgart 2-2, Hertha BSC – Mainz 1-2, RB Lipcse – Augsburg 4-0, Bochum – Arminia Bielefeld 2-1. Az élcsoport: 1. Bayern München 76 pont, 2. Borussia Dortmund 66, 3. Bayer Leverkusen 61.

* Francia Ligue 1, 36. forduló: Clermont – Montpellier HSC 2-1, Lorient – Olympique Marseille 0-3, Metz – Lyon 3-2, Lille – AS Monaco 1-2, Paris St. Germain – Troyes 2-2, Angers – Bordeaux 4-1, Brest – Strasbourg 0-1, Reims – Lens 1-2. Az élcsoport: 1. Paris St. Germain 80 pont, 2. Olympique Marseille 68, 3. AS Monaco 65.

Asztalitenisz-maraton Szászrégenben: Dan Leordára emlékeztek

Szabó Antal Lóránd

Két év kényszerpihenő után a hegedűk városában az elmúlt hét végén újra megrendezhették a nagyszabású, komoly népszerűségnek örvendő, XII. kiírásához érkezett Dan Leorda asztalitenisz-emlékversenyt. A rangos eseménynek a szászrégeni ifjúsági ligetben található sportterem adott otthont. Ez alkalommal mintegy 160 sportoló tisztelgett a mindössze 47 éves korában elhunyt, kiváló, közkedvelt sportember emléke előtt.

A helybéli asztaliteniszezők mellett számos településről érkeztek versenyzők: a többi között Marosvásárhely, Segesvár, Dicsőszentmárton, Szováta, Maroshévíz, Csíkszereda, Gyergyószentmiklós, Parajd, Kolozsvár, Dés, Beszterce, Nagyszeben, Vajdahunyad, Arad és Râmnicu Vâlcea is képviseltette magát. A szervezők ezúttal négy (elit, nyílt, haladók, valamint hobbi) kategóriában hirdettek megmérettetést. A magas színvonalú, kiélezett, látványos és ádáz párharcok huszonegy jó minőségű játékasztalnál zajlottak. Május 7-én szemet gyönyörködtető asztaliteniszmaratonnak lehettünk szemtanúi.

Az alcsoportok mérkőzéseit követően a küzdelmek egyenes kieséses rendszerben folytatódtak. Mindez növelte az összecsapások tétjét és színvonalát, ennek eredményeként nagyszerű labdamenetekben, izgalmas fordulatokban, drámai küzdelmekben sem volt hiány.

A kiemelkedő eredményeket elért sportolókat oklevéllel, serleggel, valamint éremmel jutalmazták.

A sporteseményt háromtagú, lelkes csapat szervezte: Rareș Leorda, Kántor Imre-Zoltán és Florin Marian, utóbbi versenyző és az emlékverseny mesterszakácsa is, aki ínycsiklandozó gulyással örvendeztette meg a jelenlévőket. Amíg ilyen elkötelezett, lelkes és odaadó szervezők vannak, addig Dan Leorda feledhetetlen emléke, valamint a város hírnevét folyamatosan öregbítő asztalitenisz-mozgalom Szászrégenben tovább él.

Eredményjelző

XII. Dan Leorda asztalitenisz-emlékverseny, Szászrégen:

* *elit kategória* (23 résztvevő): 1. Gabriel Gogu (Kolozsvár), 2. Vasile Țicală Jr. (Visa), 3. Florin Petruș (Zilah), 4. Molnár Tihamér (Dicsőszentmárton); 5-8. hely: Călin Galban (Visa), Viorel Țiră, Cristian Moldovan, Florin Apian (mindhárman Beszterce).

* *nyílt kategória* (61 résztvevő): 1. hely Crinel Bényi (Dicsőszentmárton), 2. Ioan Negrean (Nagyszeben), 3. Andrei Miclos (Dés), 4. László Barna (Székelykeresztúr); 5-8 hely: Pop Zoltán (Dés), Gabriel Ciobanu (Kolozsvár), Szántó Lajos (Csíkszereda), Veres János (Marosvásárhely).

* *haladó kategória* (47 résztvevő): 1. Szakács Attila (Marosvásárhely), 2. Andra Hagea (Nagyenyed), 3. Kovács Zolt (Gyergyószentmiklós). 4. Adrian Bal (Szamosújvár); 5-8. hely: Darius Pușcaș (Szamosújvár), Kelemen Miklós (Csíkszereda), Ráduly Ovidiu, Fülöp Attila (Nagyenyed).

* *hobbi kategória* (26 résztvevő): 1. Cristian Scrobotă (Nagyenyed), 2. Răzvan Nicușan (Marosvásárhely), 3. Marius Fîntu (Nagyszeben), 4. Nicolae Sîrbu (Nagyenyed); 5-8. hely: Andrei Suciu (Borszék), Daria Lopădean (Nagyenyed), Emil Birăuț (Kolozsvár), Andrei Guriță (Nagyenyed).

Koalíciós vitát váltott ki a székely himnusz éneklése

Koalíciós vitát váltott ki, hogy a ljubljanai divízió I/A jégkorong-világbajnokságon a magyar és a román válogatott vasárnapi mérkőzése után a román válogatott székelyföldi tagjai a magyar válogatott tagjaival és a magyar szurkolókkal együtt elénekelték a székely himnuszt.

„Tűrhetetlen provokáció“

Marcel Ciolacu, a Szociáldemokrata Párt (PSD) elnöke az ukrajnai háború összefüggésében „tűrhetetlen provokációnak“ nevezte a himnuszéneklést. Kijelentette: biztos benne, hogy a koalícióban megtárgyalják az ügyet. „Ezek olyan túlzások, amelyeknek nincsen helyük Románia területén 30 év demokrácia után. Mindenkinek meg kell értenie, hogy Románia és Európa egy másik szakaszba lépett. A háború összefüggésében tűrhetetlennek tűnik ilyen provokációt elkövetni“ – jelentette ki Ciolacu, aki a képviselőház elnöki tisztségét is betölti. Hozzátette: ő és társai mindig megadták a tiszteletet az RMDSZ-nek és a kisebbségeknek, az efféle megnyilvánulások azonban nem a megfelelő irányba viszik a dolgokat.

A Nemzeti Liberális Párt (PNL) alelnöke, *Adrian Cozma* azt kérte Nicolae Ciucă kormányfőtől, váltsa le tisztségéből Tánczos Barna környezetvédelmi minisztert, aki – a román sajtó közlése szerint – a nézőtér magyar szektorában nézte a mérkőzést. Tánczos – aki korábban a Román Jégkorong-szövetséget is vezette – a közösségi médiában tisztázta, hogy más román szurkolók is a magyar lelátóról nézték a meccset, tőle pár méterre egy román család a román válogatott mezét viselte. Ő maga pedig a román válogatott legtöbb tagját adó csíkszeredai klub mezét viselte.

Adrian Cozma a közösségi oldalán közölt bejegyzésében minősíthetetlen gesztusnak ítélte a székely himnusz eléneklését. Szerinte ezzel megalázták Romániát, és Tánczos Barna a jelenlétével biztosította ezt. „Románia jelképei szentek minden román számára, bármilyen nemzetiségű legyen is. Aki nem tiszteli a haza szimbólumait, nem lehet tagja Románia kormányának“ – jelentette ki a politikus.

Az elítélő nyilatkozatok sorát *Sorin Grindeanu* szociáldemokrata párti közlekedési miniszter indította el még hétfőn, aki gyalázatosnak nevezte a történteket. Azt kérte a sportági szövetségtől és Novák Eduárd sportminisztertől, hogy büntesse meg a játékosokat. „Aki nem tiszteli Romániát, nincs mit keressen piros-sárga-kék mezben!“ – írta a miniszter a közösségi médiában közzétett bejegyzésében.

Magyar reakciók

Az RMDSZ elnöke a közösségi oldalán közzétett keddi bejegyzésében Grindeanu nyilatkozatára reagált. *Kelemen Hunor* büszkeségének adott hangot, amiért a román jégkorong-válogatott kijutott a világbajnokságra, és a csapat kilencven százalékát székelyföldi játékosok alkotják. „Nekünk most köszönetet kell mondani, és nem kell senkit megbüntetni minden alap nélkül – jelentette ki a miniszterelnök-helyettesi tisztséget is betöltő politikus. – Semmilyen alapja nincs annak a kérésnek, hogy a székely himnusz eléneklésáért a sportminiszter megbüntesse a székely játékosokat. Szolidárisak vagyunk azokkal, akiket méltánytalanul támadnak. A büntetést kezdeményező szállításügyi minisztert vajon felelősségre lehet vonni azért, hogy a vonaton a kalauz és az utas mit dalolászik?“

A magyar és a román csapat játékosai együtt hallgatják, amint a közönség elénekli a székely himnuszt

Fotó: Nyugaton már megoldották (Facebook)

Hasonló szellemben reagált a képviselőházban az RMDSZ frakcióvezetője, *Csoma Botond*. Kifejtette: a székely himnusz olyan értéke Románia magyar kisebbségének, amely nem irányul sem a román közösség, sem Románia ellen. „Fontos, hogy megértsük (...), az országban sokféle regionális identitás van – így a székely is –, és ez csak erősebbé tesz bennünket közösségként, országként“ – hangsúlyozta.

A vasárnapi magyar–román jégkorongmérkőzés a magyar válogatott 4-2-es győzelmével végződött, és nem csak a román, hanem a magyar válogatott soraiban is voltak székelyföldi játékosok. A mérkőzésnek nem volt igazi tétje, hiszen az már korábban eldőlt, hogy a román csapat az utolsó, ötödik helyen zár, és kiesik a divízió I/B-be, míg a magyar csapat második lett, és jövőre a világelitben szerepel.

A játékosok véleménye

Megszólaltak a román jégkorong-válogatott tagjai a székely himnusz eléneklésével kapcsolatos ügyben. A Székely Sportnak név nélkül, kollektíven nyilatkozó játékosok azt mondták, a magyarok elleni meccs végén tiszteletből fordultak a közönség felé, miután az rákezdett a székely himnuszra. Nem tartják provokációnak a történteket, egyébként román, ukrán, orosz és szlovák csapattársaik is a jégen maradtak tiszteletből, akárcsak a magyaroktól a kanadai és a finn. De így tettek valamennyi korábbi mérkőzésük után is, és akkor nem volt visszhangja a dolognak. A székelyföldi játékosok szerint azért kerítettek most akkora gellert a történteknek, mert el akarják terelni a figyelmet a sportág működését érintő jelentős problémákról, a sportági szövetség nem megfelelő szervezési munkájáról, a súlyos anyagi gondokról.

Eredményjelző

2022-es Divízió 1/A jégkorong-világbajnokság, Ljubljana: Magyarország – Dél-Korea 5-1, Szlovénia – Litvánia 4-2, Magyarország – Litvánia 2-1, Románia – Szlovénia 1-9, Románia – Dél-Korea 1-4, Dél-Korea – Litvánia 3-5, Magyarország – Szlovénia 1-5, Litvánia – Románia 5-4, Magyarország – Románia 4-2.

A világbajnokság végeredménye

1. Szlovénia	3	3	0	0	0	18-4	9
2. Magyarország	4	3	0	0	1	12-9	9
3. Litvánia	4	2	0	0	2	13-12	6
4. Dél-Korea	3	1	0	0	2	8-11	3
5. Románia	4	0	0	0	4	8-22	0

Ismét találkozunk a Maros-parton

Közösen kitakarítjuk!

A Marosvásárhelyi Rádió idén is megszervezi a Maros-parti takarítást, amely a Közösen kitakarítjuk! nevet viseli. A rádió továbbra is szem előtt tartja a környezettudatosságra való nevelést. Az elmúlt években ezeken az akciókon több száz tonna szemetet gyűjtöttek össze a Maros vásárhelyi partszakaszain. Azonban céljuk elsősorban nem a part megtisztítása, hanem sokkal inkább a probléma tudatosítása az emberekben. Az eseményre idén május 15-én kerül sor.

Nagy-Bodó Szilárd

A részletekről *Szász Attilát*, a Marosvásárhelyi Rádió főszerkesztőjét, az esemény megálmodóját kérdeztük.

– Hányadik kiadása lesz idén a Közösen kitakarítjuk hulladékgyűjtő és tudatosító kampánynak?

– Május 15-én lesz az ötödik alkalom. Két évvel ezelőtt, a koronavírus-járvány miatt, le kellett mondanunk róla, viszont tavaly, ha nehezített körülmények között is, de megszerveztük. Egy évvel ezelőtt az volt a lényeg, hogy minél kevesebb ember legyen egyszerre egy helyen, ezért, hogy elkerüljük a nagy tömeget, hét munkapontot hoztunk létre. Most már nincsenek korlátozások. Idén egy hosszabb partszakaszt akarunk kitakarítani: a Hétfáktól a szentkirályi gátig a Maros mindkét oldalán. Azt tapasztaljuk, hogy nemcsak a takarításra kijelölt terület növekedett, hanem a partnereink és az esemény iránt érdeklődők száma is.

– Milyen a szeméthelyzet a Maros-parton?

– Pár nappal ezelőtt kimentem, és azt láttam, hogy nincs annyi szemét, mint az előző években. Ez annak is betudható, hogy idén már volt több kisebb takarítóakció egyes partszakaszokon. Viszont az esemény nemcsak takarítást jelent, nevelési célzatú is. A hangsúlyt inkább az utóbbira fektetjük. A szemétgyűjtés után a kompnál lesz gyermekfoglalkozás mind magyar, mind román nyelven, ahol pedagógusok és civil szervezetek képviselői fognak beszélni az élővilág védelmének fontosságáról, a szenynyezés káros hatásairól. Az eseményt Vizi Imre koncertje zárja. Az esemény közben is próbálunk olyan kültéri tevékenységeket bemutatni, amelyek érdekesek lehetnek számukra: kajakozás, kenuzás, slackline (kifeszített kötélen való egyensúlyozás). A cél felhívni a fiatalok figyelmét arra, hogy a természetben számos tevékenységet lehet végezni, szórakozni, kikapcsolódni, viszont ha a természet körülöttünk tele van szeméttel, nem ugyanolyan az élmény.

– A járvány előtt április 22-e, a Föld napja körüli időszakban volt megszervezve a takarítás, tavaly és idén azonban átcsúszott májusra. Miért?

– Elsősorban azért, mert április 22-e idén az ortodox húsvét időpontja volt. Május elsején az emberek szívesebben mennek piknikezni, mint szemetet szedni. A múlt hét végén pedig egy korábban meghirdetett eseményre, a maratonra került sor, annak szervezői a partnereink. Így esett erre a hétre, amikor amúgy is egy sor civil megmozdulás lesz a városban. Ezen a héten lesz a civil vásár és a Tekerj egy jó célért! – aminek az egyik állomása lesz a komp. Rengetegen, akik civilként a vásáron tevékenykednek szombaton, vasárnap a mi eseményünkön fognak részt venni.

– Az elmúlt évek során több száz tonna szemét gyűlt össze. Nem lehet megnevelni az embereket, avagy valaha vége lesz a szemetelésnek?

– Öt év nem olyan sok idő. Én hiszek abban, hogy meg lehet nevelni az embereket. Természetesen az eszközök nem csak a mi kezünkben vannak. Az, hogy mindig összegyűjtjük szemetet, nem elég. Szükség van az egyes intézmények és hatóságok keményebb fellépésére, szükség van büntetésekre, de bizonyos infrastrukturális fejlesztésekre is, mint például megfelelő mennyiségű és szelektív szemétgyűjtő kuka elhelyezése. Lépésről lépésre kell haladni, és Marosvásárhelyen már elég jól működik a szelektív hulladékgyűjtés a lakóházak esetében. Nem vagyunk annyira naivak, hogy azt gondoljuk, egyszer kitakarítjuk a Maros-partot, és az örökre tiszta marad. Tudjuk, hogy ezt minden évben meg kell ismételni, és tudatosítani kell az emberekben, hogy ne szemeteljenek. Örömmel nyugtázhatom, hogy évről évre kevesebb szemetet kell összeszedni, legalábbis a Maros-parton. Mind több a résztvevő, és nagyon fontos, hogy gyermekek is eljönnek, akiket már eleve úgy nevelnek, hogy fontos a környezettudatosság és a természet védelme. A Közösen kitakarítjuk! egy hosszú távú projekt, amit nem egyedül a Marosvásárhelyi Rádió bonyolít, rengeteg partnerre támaszkodunk: Ecolect Mureş, Maros Megyei Barlangi és Hegyimentő Szolgálat, Maros Megyei Rohammentő Szolgálat, Bioeel, Mureş Runners, Outdoor Experience, Marosvásárhelyi Nemzeti Színház, Maros Művészegyüttes, Gokart, Marosszéki Közösségi Alapítvány, Divers Egyesület – Női Akadémia, Vibe, What`s in the box Production Marosvásárhely, Marosszentgyörgy és Marosszentkirály önkormányzata, Maros Megyei Tanács.

A 2021-es hulladékgyűjtés Forrás: Marosvásárhelyi Rádió

– Milyen egyéb programok lesznek?

– Lesz például gátlátogatás, a marosvásárhelyi gátról nagyon kevesen tudják, hogy 100 éves, és akár műemléknek is tekinthető. Vezetett túra lesz ott.

– Mivel lehetne még bővíteni az eseményt?

– Évről évre többet próbáltunk nyújtani. Jelenleg nem látom, hogy jövőben mivel tudnánk emelni a szinten. De bízom benne, hogy vagyunk annyira kreatívak és van bennünk annyi kezdeményezőkészség, hogy minden évben valami újat hozzunk, miközben nem tévesztjük szem elől a célt. Ami egyrészt a takarítás, de ami ennél fontosabb, hogy környezettudatos közösségként éljünk.

MAROS MEGYEI TANÁCS

Közlemény
a nyilvános konzultáció megnyitásáról

A Maros Megyei Tanács 2022. május 11-én megnyitotta a következő, normatív jellegű okirattervezetre vonatkozó nyilvános megbeszélést: Határozattervezet Maros megye zászlómodelljének jóváhagyásáról.

Az okirattervezethez tartozó dokumentáció tartalmazza:

- **a javasolt normatív jellegű okirat elfogadása szükségességének jóváhagyási jelentését;**
- **a Jogi és Közigazgatási Igazgatóság szakjelentését;**
- **a jogügyi szolgálat jelentését;**
- **a határozattervezet 1. és 2. mellékletét.**

A dokumentáció elemezhető:

- **az intézmény internetes oldalán a www.cjmures.ro címen, a normatív jellegű határozattervezeteknél;**
- **az intézmény székhelyén: Marosvásárhely, Győzelem tér 1 sz., 1-es iroda;**
- **az okirattervezetet másolata elkérhető az intézmény iktatójába küldött kérvény alapján.**

A nyilvános konzultáció tárgyát képező okirattervezetre vonatkozó, ajánlás értékű javaslatokat, indítványokat és véleményeket 2022. május 22-éig lehet benyújtani:

- **az intézmény honlapján elérhető online űrlapon, amely a „Relații și informații publice – Guvernare transparentă, deschisă și participativă, standardizare, armonizare, dialog îmbunătățit” rovatban található az F.PS.19.07 – *Formular pentru colectarea de propuneri néven*;**
- **elektronikus formátumú üzenetként a következő elektronikus postacímre: cjmures@cjmures.ro;**
- **postai úton, cím: Marosvásárhely, Győzelem tér 1. szám, 540026;**
- **az intézmény székhelyén: Marosvásárhely, Győzelem tér 1. szám, 8.00-16.00 óra között.**

A benyújtott javaslaton a következő megjegyzést kell feltüntetni: Határozattervezet Maros megye zászlómodelljének jóváhagyásáról – *Javaslatok*.

A javaslatokat közzéteszik az intézmény honlapján, a normatív jellegű határozattervezetek (*Proiecte de hotărâri cu caracter normativ*) rovatban.

Az írásban beküldött, elutasított javaslatokra a beküldők írásban kapnak indoklást.

Az érdeklődők számára lehetőség van közvita szervezésére is, amelyen a jogszabálytervezetről nyilvános vitát lehet folytatni, ha ezt egy törvényesen létrehozott egyesület vagy más hatóság írásban kéri 2022. május 22-éig.

További információk a következő telefonszámon kérhetők: 0265/263-211, 1212-es belső szám, valamint e-mailben a cancelarie@cjmures.ro címen, kapcsolattartó: Delia Belean osztályvezető, közigazgatási és kancelláriaszolgálat.

Péter Ferenc
ELNÖK

Paul Cosma
FŐJEGYZŐ

MAROS MEGYEI TANÁCS
MŰSZAKI IGAZGATÓSÁG
MUNKÁLATKÖVETÉSI SZOLGÁLAT

Közlemény

A MAROS MEGYEI TANÁCS értesíti az érdekelteket a 2019.06.10-i 1650-es számú, a besorolási szakaszra vonatkozó döntés aktualizálásáról a *Részlegesen megrongálódott fahíd helyreállítása a 135-ös megyei úton Sóvárad községben, a 43+500 km szelvénynél* elnevezésű projektet illetően. A híd Maros megyében, Sóvárad község területén, a Marosvásárhely – Nyárádszereda – Sóvárad – Maros megye határa útszakaszon a 135-ös jelzésű megyei úton van.

A környezetvédelmi hatóság döntése és annak indoklása a következő internetes oldalon tanulmányozható: http://apmms.anpm.ro.

Az érdekeltek megjegyzéseiket/észrevételeiket elküldhetik levélben a Maros Megyei Környezetvédelmi Ügynökség székhelyére – Hídvég utca 10. sz. -, e-mailben az office@apmms.anpm.ro címre, valamint faxon a 0265-314-985-ös számra, a Maros Megyei Környezetvédelmi Ügynökség internetes oldalán való közléstől számított 10 napon belül.

Az ELNÖK nevében
Szász Zoltán Tibor
megyemenedzser

Paul Cosma
FŐJEGYZŐ

Ovidiu Georgescu
ALELNÖK

JÓKÍVÁNSÁG

NOÉMINEK születésnapja alkalmából kívánunk sok örömet, jó egészséget és sikert a munkájában.

A Nagy család és a baráti csapat. (15875-I)

ANAF
Agenția Națională de Administrare Fiscală

Webszemináriumok – az Adó- és Pénzügyi Hivatal új elektronikus szolgáltatása

Az Adó- és Pénzügyi Hivatal *Webszemináriumok* néven egy új elektronikus szolgáltatást fejlesztett ki, amelyet 2022 májusától bocsát az adófizetők rendelkezésére.

A szolgáltatás lehetővé teszi, hogy a hivatal területi kirendeltségei internetes tájékoztatókat tartsanak az adófizetőknek különböző, érdeklődésre számot tartó témakörökben.

A májusi szemináriumok *kizárólag a természetes személyek által fizetendő jövedelemadóról és társadalombiztosítási hozzájárulásról szóló egységes nyilatkozat (212-es nyomtatvány)* kitöltéséről és benyújtásáról fognak szólni.

Emlékeztetjük az adófizetőket, hogy az egységes nyilatkozat kitöltéséhez és benyújtásához segítséget kaphatnak:

• a központi telefonos ügyfélszolgálaton, a 031-403-91-60-as telefonszámon;

• e-mailben a https://www.anaf.ro/asistpublic weboldalon és a privát virtuális téren elérhető űrlap megnyitásával;

• az ANAF YouTube-csatornáján, ahol videofelvételek/minták lesznek elérhetők az egységes adóbevallási űrlap kitöltéséről.

A havi szemináriumok listája és a részvételhez szükséges link közzé lesz téve az Adó- és Pénzügyi Hivatal honlapján, az Adófizetők ügyfélszolgálata – Adófizetőknek biztosított szolgáltatások (Asistență contribuabili – Servicii oferite contribuabililor) szekcióban.

A kommunikációs, közönségszolgálati és sajtóosztály

Szolgáltatás – Üzleti ajánlat

MÉRLEGKÉPES KÖNYVELŐT keresünk egy megújult munkaközösség csapattagjaként. Tel. 0723-244-200. (sz.-I)

A COYOTE RISTO&PUB VENDÉGLŐ SZAKÁCSOT, valamint SZAKÁCSSEGÉDET alkalmaz. Érdeklődni a 0740-478-702-es telefonszámon vagy a vendéglőben lehet. (66523-I)

A MAROS MEGYEI SZOCIÁLIS ELLÁTÁSI és GYERMEKVÉDELMI IGAZGATÓSÁG

versenyvizsgát szervez a következő megüresedett állások betöltésére:

– egy NEVELŐI állás a régeni, petelei családi típusú házaknál;
– egy NEVELŐI állás a balavásári családi típusú házaknál;
– egy NEVELŐI állás a dicsőszentmártoni családi típusú háznál, Hatytyú (Lebedei) u. 6. szám;
– egy NEVELŐI állás az erdőszentgyörgyi családi típusú háznál;
– egy TAKARÍTÓI állás a dicsőszentmártoni családi típusú háznál, Plevna u. 3. szám;
– egy NEVELŐI és két ÁPOLÓI állás a neuropszichiátriai fogyatékkal élő gyermekek marosvásárhelyi központjában;
– egy NEVELŐI és egy ÁPOLÓI állás a neuropszichiátriai fogyatékkal élő gyermekek mezőcsávási központjában.

Sajátos feltételek:
• NEVELŐ: érettségi diplomával igazolt középiskolai végzettség; szolgálati idő/szakosodás nem szükséges.
• TAKARÍTÓ/ÁPOLÓ: általános iskolai végzettség; szolgálati idő/szakosodás nem szükséges.

Írásbeli vizsga: 2022. június 7-én 10 órakor.
Állásinterjú: az írásbeli és/vagy gyakorlati vizsga után négy munkanapon belül.
A jelentkezési dossziékat május 25-én 13 óráig lehet benyújtani.
Érdeklődni a 0265/213-512, 0265/211-699-es telefonszámon. (sz.-I)

A hirdetési rovatban megjelent közlemények, reklámok tartalmáért a hirdetésfeladó vállalja a felelősséget!

ADÁSVÉTEL

RABLAPROGRAMBA illő autót vásárolok, az elszállítását és forgalomból való törlését vállalom. Tel. 0748-882-828. (15821-I)

MINDENFÉLE

MOSÓGÉPET és hűtőszekrényt javítok. Tel. 0755-825-502. (15883-I)

VÁLLALUNK: tetőfedést, tetőjavítást, ácsmunkát, meszelést, vakolást, teraszkészítést, csatornajavítást. Tel. 0749-798-244. (15805-I)

BÁRMILYEN típusú tetőfedést, kisebb javítást, szigetelést vállalunk, fából teraszt készítünk. Tel. 0721-308-319, 0758-598-133. (15837)

ÁCSMUNKÁT, tetőfedést, tetőfelújítást, tetőjavítást, bádogosmunkát vállalunk 15% kedvezménnyel. Tel. 0757-247-615. (15759-I)

TETŐFEDŐ KFT. vállal tetőkészítést, tetőjavítást, ácsmunkát, bádogosmunkát, szigetelést, meszelést, bármilyen kis javítást. Tel. 0746-972-003, Fülöp Hunor. (15853-I)

VÍZ-, GÁZ-, FŰTÉSSZERELÉST vállalok. Tel. 0746-638-960. (15859)

VÁLLALJUK lakások kiürítését, udvar, garázs kitakarítását, festést. Begyűjtünk ócskavasat. Tel. 0747-816-052. (15879)

ENGEDÉLYEZETT magánszemély vállalja repedezett falak kijavítását, vakolást, szigetelést polisztirénnel, festést, törött cserép cseréjét. Tel. 0743-512-168. (15879)

VÁLLALUNK tetőkészítést lemezből, cserépből; ácsmunkát, teraszkészítést, garázsfelújítást, külső-belső szigetelést, meszelést, bármilyen kisebb javítást és mindenféle más munkát. Tel. 0747-508-707, Misi. (15925-I)

FESTÉST, csempézést, gipszkarton-, ajtószerelést vállalok. Tel. 0771-393-848, 0749-564-921. (15920)

radio.kptv.ro
KPTV
THE ROCK STATION
radio.kptv.ro

Emléke varázsa melegíti lelkünk, szívünkben érezzük Őt, soha nem feledjük.
Álmok, emlékek, szép szavak, ez minden, ami a múltból megmaradt. Tátongó űr lelkünkben a hiány, néha kicsit csendesül, de örökké fáj.

Május 11-én két éve, hogy drága szerettünk,

TOTH MÁRTA

szerető szíve megszűnt dobogni. Áldott, szép emlékét szívünkbe zárva őrizzük.

A gyászoló család. (15936-I)

Küzdelmes volt az út, mely hat hónapja búcsú nélkül hirtelen véget ért, fáradt tested örökre pihenni tért. Nagyon hiányzol! Nyugodj békében drága anyukánk,

TAKÁCS MELINDA!

Adél, Andi. (p.-I)

VÁLLALUNK tetőjavítást, tetőkészítést mindenféle anyagból, bádogosmunkát, -javítást, bármilyen építkezési munkát és sürgősségi javítást, meszelést. Készítünk kerítést, kaput vasból. Nyugdíjasoknak 18% kedvezmény. Tel. 0767-711-466, Miklós. (15891)

TÉVÉT és háztartási gépeket javítok. Házhoz jövök. Tel. 0740-527-205. (15930-I)

MEGEMLÉKEZÉS

„Ne sírj, mert szeretsz engem, a halál nem jelent semmit, csupán átmentem a másik oldalra…”

Fájó szívvel emlékezünk a szeretett édesapára, férjre, testvérre, nagyapára, a havadtői ABODI SÁNDORRA halála első évfordulóján. Nagyon hiányzol nekünk, örök szeretettel gondolunk rád, pihenj csendesen! Gyászoló családja. (15942-I)

ELHALÁLOZÁS

Mély fájdalommal tudatjuk, hogy a szeretett édesapa, nagytata, dédtata, após, rokon, szomszéd és ismerős,

ERDÉLYI ANDRÁS

folyó év május 10-én, életének 94. évében megpihent.
Drága halottunkat 2022. május 12-én, csütörtökön 14 órakor helyezzük örök nyugalomra a marosvásárhelyi református temetőben.

A gyászoló család. (15939-I)

Szomorú szívvel búcsúzunk

DOMOKOS MIHÁLYTÓL,

jóságos szíve örökre megpihent. György Eszter és Siklódiné Kádár Ibolya Nyárádmagyarosról. (15941)

Mély fájdalommal tudatjuk, hogy a szeretett édesapa, élettárs, nagytata, testvér, barát, rokon és jó szomszéd,

ADORJÁNI TIBOR-DÉNES

szerető szíve 86 éves korában megpihent.
Drága szerettünket 2022. május 13-án, pénteken 14 órakor helyezzük örök nyugalomra a marosvásárhelyi református temetőben, római katolikus szertartás szerint. Emléke legyen áldott, nyugalma csendes!

Gyászoló szerettei. (15945-I)

UNIUNEA EUROPEANĂ

Instrumente Structurale 2014-2020

Sajtóközlemény

[2022. május 12.]

„A marosvásárhelyi iskolák kapacitásának megerősítése a SARS-COV-2 2020 vírus okozta járványhelyzet kezelése céljából”

A 2014-2020-as Nagy Infrastrukturális Operációs Program révén finanszírozott, „A marosvásárhelyi iskolák kapacitásának megerősítése a SARS-COV-2 2020 vírus okozta járványhelyzet kezelése céljából” elnevezésű projektet, MySMIS-kód 146812, Marosvásárhely Megyei Jogú Város gyakorlatba ülteti, ennek teljes értéke 19.897.433,79 lej, amelyből 19.840.313,79 lej az EU-s társfinanszírozási értéket jelenti. A projekt a tervek szerint 2020.11.02. és 2023.06.30. között valósul meg. A 2014–2020-as Nagy Infrastrukturális Operációs Programot a Beruházási és Európai Projektek Minisztériuma irányító hatóságként nemzeti szinten hajtja végre.

A projekt általános célja, hogy Marosvásárhely Megyei Jogú Városhoz tartozó 45 állami közoktatási egységnek megfelelő kapacitást biztosítson az egészségügyi válság kezelésére.

A projekt keretében 45 közoktatási intézményt fognak ellátni a SARS - COV-2-vel való fertőzés kockázatának csökkentéséhez szükséges védőfelszerelésekkel, továbbá 2.442.780 db felnőtteknek szánt védőmaszkkal, illetve 902.328 db gyerekeknek szánt védőmaszkkal, 47.642 egyszer használatos köpennyel, 57.371 l fertőtlenítőszerrel, 107.345 l ködösítő fertőtlenítőszerrel, 161.499,00 l kézfertőtlenítővel. Ezen tanintézményeket felszerelik orvosi berendezésekkel is: 150 infravörös digitalis hőmérővel, 1.250 UV-lámpával, 422 fertőtlenítő hatású ködösítő automata felszereléssel, 2.022 érzékelős kézfertőtlenítő-adagolóval.

A projektet az Európai Regionális Fejlesztési Alapból társfinanszírozzák
a 2014-2020-as Nagy Infrastrukturális Operációs Program révén

A kedvezményezett elérhetősége:
Győzelem tér 3. szám, 540026 - Marosvásárhely, Románia
Tel. 0040 265 268330, fax 0040 265 266963,
e-mail: primaria@tirgumures.ro, www.tirgumures.ro

A Népújság Alapítvány számít önre

Akárcsak az előző években,
alapítványunk továbbra is hathatósan szeretné támogatni
Maros megye magyarságának szellemi, kulturális gyarapodását,
ösztönözni az ifjú tehetségek kibontakozását, érvényesülését,
elősegíteni az olvasói igények kielégítését.
Ebben kéri barátai, a Népújság híveinek támogatását.

Kérjük, ajánlja fel jövedelemadója 3,5 %-át erre a célra!

Adataink:
Név: Fundația Népújság Alapítvány
Cím: 540015 Tg. Mureș, str. Gheorghe Doja nr. 9. et. II.
Adószám: 5093655
Bankszámlaszám: RO96 RNCB 0188 0349 7752 0001

FONTOS TELEFONSZÁMOK

- Romtelecom-tudakozó
  - információ - 118-932
  - általános - 118-800
- Központosított ügyelet (Rendőrség, Tűzoltóság, SMURD, Csendőrség, Mentőállomás): 112
- Rendőrség - 0265/202-305
- SMURD (betegekkel kapcsolatos információk) - 0265/210-110
- Sürgősségi szolgálat:
  - gyermekeknek - 0265/210-177

Marosvásárhelyi Polgármesteri Hivatal - 0265/268-330
GYULAFEHÉRVÁRI CARITAS, otthongondozó szolgálat, 8–16 óra között: 0736-883-110

- Optika-Optofarm - 0265/212-304
  - 0265/312 436
  - 0265/250-120
  - 0265/263 351
- Optolens szemsebészet - 0265/263-351
- Marmed - 0265/250-344
  - járóbeteg-rendelő: - 0756-468-658
  - 0729-024-380
  - Labor - 0751-114-307
  - e-mail: marmed@marmed.ro, www.marmed.ro
- Dora Optics - 0733-553-976
- Dora Medicals - 0265/212-971
- Radiológia, echográfia Dr. Jeremiás István - 0265/222- 446
- Emma vendéglő, - 0740-083-077
  - hidegtálak készítése - 0365/404-664
- Prefektúra - 0265/266-801
- RDS–RCS - 0365/400-401
  - 0365/400-404
- Áramszolgáltató vállalat - 0800-801-929
  - vidék - 0265/929
- Delgaz Grid - 0265/200-928
  - 0800/800 928
- Aquaserv:
  - hideg víz-csatorna - 0265/215-702
  - közönségszolgálat - 0265/208-888
  - központ - 0265/208-800
  - 08008 208-888
- Fogyasztóvédelmi hivatal - 0265/254-625
- Vasútállomás - 0265/236-284
- Vili Kft.: temetkezés, segélyintézés (0-24 óra), professzionális balzsamozás Nemzetközi halottszállítás - 0265/215-119
  - 0744-282-710
- Alkony Kft. temetkezés (24 ó.) - 0265/263-865
  - koporsók, kellékek, - 0745-606-215
  - koszorúk - 0745-606-269
  - és halottszállítás - 0758-047-604
- Maros megyei RMDSZ - 0265/264-442
  - 0265/262-907

Méltányos reklámdíj fejében állandó szereplője lehet a FONTOS TELEFONSZÁMOK rovatnak. Várjuk jelentkezését a 0265/268 854-es telefonon.